

182. Podjetje PRO PLUS d.o.o. je v odgovoru na zahtevo Agencije za posredovanje podatkov²¹⁷ in v izjavi o povzetku relevantnih dejstev v nadzornem postopku, na kar se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, navedlo, da so popustil del pogajanj med podjetjem PRO PLUS d.o.o. in posamičnim oglaševalcem ter da podjetje PRO PLUS d.o.o. nima oblikovane nobene enotne, posebne, splošne ali interne veljavne lestvice popustov (cenika ali drugih ugodnosti), za zakup oglaševalskega prostora na televizijskih programih, zaradi različnih želja, interesov in ciljev posameznega oglaševalca. Podjetje PRO PLUS d.o.o. naj bi pri oblikovanju cene oglaševanja uporabljalo več parametrov, med katerimi naj bi bil delež oglaševanja le eden izmed številnih parametrov, ki vplivajo na ceno oglaševanja, pri čemer je podjetje PRO PLUS d.o.o. samo navedlo, da ima naročnik za višji delež oglaševanja boljša pogajalska izhodišča. Navedeno izhaja tudi iz elektronskega sporočila z dne 17. 12. 2010, v katerem je

[redacted] Agencija na tem mestu poudarja, da ravno dejstvo, da podjetje PRO PLUS d.o.o. nima izoblikovane lestvice popustov, pomeni, da se ti določajo individualno za vsakega posameznega oglaševalca posebej in da zaradi njihove netransparentnosti in nedoločenosti podjetje PRO PLUS d.o.o. lahko ponuja tako visoke popuste, kot je bilo že prej prikazano, s čimer posledično izrinja konkurente s trga.

183. Progresivna lestvica ugodnosti, ki je razvidna iz dokumenta z naslovom »²¹⁸ [redacted] kaže na to, da podjetje PRO PLUS d.o.o. nudi

[redacted] Ker podjetje PRO PLUS d.o.o. nima izoblikovanega enotnega cenika oziroma enotne lestvice popustov, Agencija zaključuje, da je bila spodnja lestvica ugodnosti pripravljena za konkretnega oglaševalca, kršiteljica pravna oseba pa tokom nadzornega postopka ter tega postopka o prekršku tudi ni predložila enotne lestvice popustov, ki bi veljala za vse oglaševalce, ker, kot že navedeno, z njo ne razpolaga. Podjetje PRO PLUS d.o.o. lahko takšno lestvico popustov prilagodi posameznemu oglaševalcu. Iz spodnje tabele je mogoče ugotoviti,

[redacted] Navedba kršiteljice pravne osebe v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, da vsi udeleženci na trgu ponujajo visoke popuste, kar naj bi ugotovila tudi Agencija v postopku, navedenega nesorazmerja v višini nujenih ugodnosti za 100 % in 90 % delež, ne pojasni. Agencija ponovno poudarja, da nosi podjetje PRO PLUS d.o.o. zaradi svojega prevladujočega položaja na trgu posebno odgovornost, ki za ostale udeležence na trgu, ki takšnega položaja nimajo, ne velja.

Lestvica ugodnosti		
Delež	Dodana vrednost sezona	Dodana vrednost nesezona
[redacted]		

²¹⁷ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-65).

²¹⁸ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 12, dokument št. 16).

²¹⁹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 12, dokument št. 12, datiran jesen/zima 2010)

184. Da je delež oglaševanja pri podjetju PRO PLUS d.o.o. zelo pomemben kriterij, ki določa končno višino ugodnosti oziroma popusta, izhaja tudi iz spodnje tabele²²⁰.

Delež medija	Dodana vrednost (minimalno)
[redacted]	

185. V kolikor želi pridobiti oglaševalec boljše pogoje, mora pri podjetju PRO PLUS d.o.o. investirati večji delež svojega oglaševalskega proračuna, namenjenega televizijskemu oglaševanju. Podjetje PRO PLUS d.o.o. tudi samo navaja, [redacted] (elektronsko sporočilo z dne [redacted]).

186. Agencija ugotavlja, da navedbe podjetja PRO PLUS d.o.o.²²² v postopku nadzora in v tem postopku o prekršku, da ni nikdar podajalo kakršnih koli pogojev v smislu minimalnega deleža oglaševanja oziroma da bi oglaševalci morali določen ali celoten delež svojega oglaševanja nameniti samo oglaševanju pri podjetju PRO PLUS d.o.o., ne držijo. V elektronskem sporočilu z dne [redacted]²²³ je namreč podjetje PRO PLUS d.o.o. [redacted] pri podjetju PRO PLUS d.o.o. [redacted] Tudi iz elektronskega sporočila z naslovom »[redacted]« [redacted] je razvidno, [redacted]

187. Agencija razpolaga tudi z dokumenti, iz katerih izhaja, da so se oglaševalci zaradi doseganja boljših pogojev zakupa oglasnega prostora pri podjetju PRO PLUS d.o.o. oziroma višjih popustov ali nižjih cen zavezali k povečanju oglaševalskega deleža. Tako se je npr. [redacted] Enako izhaja iz [redacted]²²⁶ in [redacted]²²⁷. Agencija poudarja, da tovrstna praksa podjetja PRO PLUS d.o.o. onemogoča konkurentom, da si celo za v bodoče pridobijo stranke, ki bi oglaševale v njihovih televizijskih programih, in jim tako posledično onemogoča dostop do trga, vse z namenom ohranitve prevladujočega položaja kršiteljice pravne osebe na trgu.

188. Podjetje PRO PLUS d.o.o. [redacted] kar izhaja iz elektronskega sporočila z dne [redacted]²²⁸. Oglaševalci so se v določenih primerih celo zavezali, [redacted]²²⁹ sklenjena s podjetjem [redacted], sicer s podjetje PRO PLUS d.o.o. pridržuje

²²⁰ Npr. priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 9, dokument št. 4, mapa 13, dokument št. 3, mapa 9, dokument št. 3).

²²¹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 49).

²²² Ibidem.

²²³ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 38).

²²⁴ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 13, dokument št. 16).

²²⁵ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 9, dokument št. 3).

²²⁶ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 5, dokument št. 3).

²²⁷ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 9, dokument št. 4).

²²⁸ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 1).

²²⁹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 9, dokument št. 33).

pravico, da [redacted] Vse navedene prakse
 podjetja PRO PLUS d.o.o., vključno s to, da PRO PLUS d.o.o. [redacted]
 iz katerega izhaja, da [redacted], kažejo na to, da PRO PLUS d.o.o. tudi v primerih, ko se
 [redacted] zasleduje [redacted] oziroma [redacted] in posledično cilj
 ohranitve prevladujočega položaja na trgu

189. Podjetje PRO PLUS d.o.o. je v odgovoru na zahtevo Agencije za posredovanje podatkov²³¹ v nadzornem postopku navedlo, da ne more izvedeti, kolikšen delež je oglaševalec namenil drugim medijem, zaradi česar ne more preveriti spoštovanja danih zavez o deležih. Navedbe podjetja so tudi v tem delu neresnične. Kršiteljica pravna oseba je v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, samo večkrat izpostavilo, da lahko vsak konkurent ali oglaševalec spremlja, kje oglaševalec oglašuje preko podjetja AGB Nielsen, ki zbira take podatke. Poleg tega Agencija razpolaga z dokumenti, iz katerih izhaja, da podjetje PRO PLUS d.o.o. natančno spremlja, ali in kje posamezni oglaševalec oglašuje, analiza teh podatkov pa podjetju PRO PLUS d.o.o. omogoča izvajanje nadzora nad izpolnjevanjem zavez oglaševalcev, ki se nanašajo na delež oglaševanja. V prilogi elektronskega sporočila z dne [redacted]²³² se

[redacted]
 [redacted] podjetju PRO PLUS d.o.o. iz
 [redacted] da je podjetje PRO PLUS d.o.o. [redacted] iz
 [redacted] izhaja, da je podjetje PRO PLUS d.o.o. [redacted]
 [redacted] iz elektronskega
 sporočila z dne [redacted] izhaja, da [redacted] iz
 elektronskega sporočila z dne [redacted] pa je razvidno, [redacted]
 [redacted] Na podlagi izračuna je podjetje PRO PLUS
 d.o.o. nato ugotovilo, [redacted]

Podjetje PRO PLUS d.o.o. nadalje pojasnjuje, da je cena oglaševanja med drugim odvisna tudi od deleža oglaševanja, zaradi česar naročnik [redacted] zaradi nedoseganja [redacted] deleža oglaševanja ne more več zakupovati pod enakimi pogoji kot je doslej, torej pod ugodnejšimi pogoji. Iz navedenega je nedvomno razvidno, da podjetje PRO PLUS d.o.o. natančno spremlja, ali in kje posamezni oglaševalec oglašuje, kar mu omogoča, da pridobi potrebno znanje o stanju na trgu, ki ga nato lahko spretno izkoristi v pogajanjih z oglaševalci z namenom, da pridobi čim večji delež njihovega oglaševanja.

²³² Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 2, dokument št. 23).

²³¹ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-65).

²³² Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 78).

²³³ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 13, dokument št. 6).

²³⁴ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 2, dokument št. 25).

²³⁵ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 2, dokument št. 8).

²³⁶ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 12, dokument št. 18).

²³⁷ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 71).

²³⁸ Glej prej omenjeno pogodbo: priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 12, dokument št. 8, pogodba št. 5-06-2007-C010).

Sankcioniranje

190. Podjetje PRO PLUS d.o.o. je z namenom izvajanja pritiska na oglaševalce, da bi slednji izpolnili dane zaveze o deležu oglaševanja, zaveze o deležu oglaševanja pri podjetju PRO PLUS d.o.o. vezalo z mehanizmom sankcij, v skladu s katerimi mora oglaševalec vrniti del popustov oziroma dodanih vrednosti, če ne izpolni danih zavez. Določila o penalih oziroma novih pogojih zakupa v primeru neizpolnitve proračuna ali deleža oglaševanja so v številnih primerih zajeta že v splošnih pogojih, ki so del ponudbe za oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o.²⁴⁰. So pa tudi del številnih pogodb o zakupu oglaševalskega prostora oziroma poslovnem sodelovanju, kot npr. določba, v skladu s katero si podjetje PRO PLUS d.o.o. v primeru nedoseganja deleža oziroma količine oglaševanja pridružuje pravico, da spremeni pogoje sodelovanja, ki bodo prilagojeni med drugim tudi letnemu TV deležu²⁴¹.

191. Samo izvrševanje določbe o penalih za dokaz protikonkurenčnega učinka navedene določbe sicer ni potrebno. Za izvajanje pritiska na oglaševalce zadostuje namreč že, da je določba o penalih del pogodbe, ki ima lahko določene pravne in ekonomske posledice, oziroma je izražena kako drugače. Agencija še poudarja, da za dokazovanje predmetne kršitve tudi ni potrebno, da so predvidene sankcije za kršitev danih zavez. Agencija razpolaga z dokumentom, ki kaže na to, da navedbe podjetja PRO PLUS d.o.o.²⁴², da v dosednji večletni praksi takega načina posredovanja ponudb in sklepanja pogodb v primeru neizpolnitve zapisanega deleža nikoli ni uveljavljalo nobene sankcije za oglaševalce, tudi ob nespošlovanju zaveze, ki naj bi bila po navedbah podjetja PRO PLUS d.o.o. enostranska, ne držijo. Iz dopisa z dne 24.3.2010²⁴³ namreč izhaja, da je podjetje PRO PLUS d.o.o. obvestilo podjetje

Tudi iz [redacted]
[redacted] iz elektronskega sporočila z dne 6. 12. 2010²⁴⁴ je razvidno, [redacted]
[redacted] izhaja nadalje tudi iz elektronskega sporočila z dne [redacted]²⁴⁵, iz katerega je razvidno, [redacted]
[redacted] iz elektronskega sporočila z dne [redacted]²⁴⁶ pa je razvidno, [redacted]

192. Agencija na tem mestu poudarja, da je iz zgoraj navedenih primerov razvidno tudi, da se morebitni penali, ki grozijo posameznemu oglaševalcu, obračunajo glede na dosežen promet oziroma investicijo posameznega oglaševalca v celotnem letu investicije oziroma glede na celotno investicijo oglaševalca v televizijsko oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o., ne pa zgolj na tisti del, v katerem oglaševalec ni dosegel zavezanega deleža. Zaradi navedenega so ti penali konkurenčnopravno še toliko bolj sporni.

193. Kršiteljica pravna oseba je v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, navedla, da ni, kljub navedenemu določilu o penalih v pogodbi, pri nobenem oglaševalcu nikdar zahtevala povrnitve penalog, čeprav ima za to izrecno podlago v pogodbi. Dodaja, da se morajo v skladu z načelom *pacta*

²⁴⁰ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-6), dokument št. 306-90/2009-31, mapa 15, dokument št. 1, 2, 3 in 4, mapa 10), dokument št. 3, 4, 7, 8, 10, 11 in 12; ki so priloge dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2.

²⁴¹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 13, dokument št. 3, mapa 9, dokument št. 24, 25, 26, 27 in 33).

²⁴² Odgovor na zahtevo Agencije za posredovanje podatkov, dokument št. 306-90/2009-65.

²⁴³ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 12, dokument št. 5).

²⁴⁴ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 2, dokument št. 19).

²⁴⁵ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 9).

²⁴⁶ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 12, dokument št. 15).

²⁴⁷ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 13, dokument št. 10).

sunt servanda pogodbeniki držati pogodbenih določil in jih izpolnjevati v skladu z načelom vestnosti in poštenja. Tako ima tudi kršiteljica pravna oseba pravico spremljati izpolnjevanje prevzetih obveznosti, pri čemer poudarja, da Agencija ni ugotovila, da gre za standardni mehanizem, ki bi bil uporabljen v vseh pogodbenih razmerjih z oglaševalci. Določilo je bilo uporabljeno le v primeru, ko je kršiteljica pravna oseba zaznala pri posameznem oglaševalcu več kršitev, vendar v nadaljevanju v nasprotju z navedenim poudarja, da tega določila ni nikoli uporabila oziroma penalov dejansko zaračunala, česar se zavedajo tudi oglaševalci in tako kršijo pogodbene obveznosti.

194. V zvezi z gornjimi navedbami kršiteljice pravne osebe Agencija ugotavlja, da so le-te v nasprotju s pridobljenimi dokazi, ki se nahajajo v spisu upravnega postopka in tega postopka o prekršku ter na katere je Agencija oprla svoje ugotovitve. Agencija je v tem delu odločbe tudi navedla vse relevantne dokaze, iz katerih brez dvoma izhaja, da so bili penali obračunani zaradi neizpolnjevanja obveznosti glede deleža oglaševanja oziroma zaradi oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o., zato navedbe kršiteljice pravne osebe o neuporabi penalov v praksi ne držijo. Kršiteljica pravna oseba v predhodnem postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, celo sama navaja, da je bilo določilo o penalih uporabljeno le v primerih, ko je zaznala pri posameznem oglaševalcu več kršitev, v nadaljevanju pa v nasprotju z navedenim poudarja, da tega določila ni nikoli uporabila oziroma jih dejansko zaračunala. Te navedbe samo potrjujejo ugotovitev Agencije, da so bili penali sistematično uporabljeno sredstvo pritiska kršiteljice pravne osebe pri potencialnih kršiteljih pogodb o oglaševanju, kar pa ji omogoča ravno njen prevladujoč položaj na trgu. Agencija ponovno poudarja, da izvrševanje določbe o penalih za dokaz protikonkurenčnega učinka sploh ni potrebno. Zaradi nasprotujočih si navedb kršiteljice pravne osebe v tem delu, se Agencija podrobneje do teh ne opredeljuje. Iz izvedenih dokazov nedvomno izhaja, da njene navedbe ne držijo.

Izjave konkurentov o ravnanjih pravne osebe PRO PLUS d.o.o.

195. Agencija je tudi pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. v postopku nadzora preverila, ali so seznanjeni z očitanimi ravnanji podjetja PRO PLUS d.o.o. in kakšen je učinek teh ravnanj na konkurenco. Podjetje RTV SLO je glede očitkov o domnevnih ravnanjih podjetja PRO PLUS d.o.o. navedlo²⁴⁸, da so seznanjeni z dejstvom, da poskuša podjetje PRO PLUS d.o.o. pri svojih pogajanjih z oglaševalci doseči zajamčene deleže oglaševalskega proračuna, podatkov o višini tega deleža pa nima. Nadalje pojasnjujejo, da so bili s strani cca. 10 velikih oglaševalcev obveščeni o dejstvu, da zaradi 100 % deleža oglaševanja pri podjetju PRO PLUS d.o.o. s podjetjem RTV SLO ne morejo skleniti pogodb o oglaševanju. Dodajajo, da so oglaševalci, ki namenijo 100 % delež oglaševanja podjetju PRO PLUS d.o.o., deležni tudi do 10 % popustov. Glede tržnega deleža pa pojasnjujejo, da se njihov tržni delež na upoštevnem trgu zaradi očitanih ravnanj podjetja PRO PLUS d.o.o. zmanjšuje in je od leta 2000 padel za okoli 10 %. Podjetje Prva TV je glede očitkov o domnevnih ravnanjih podjetja PRO PLUS d.o.o. navedlo²⁴⁹, da je število oglaševalcev, ki so vezanost 100 % deleža oglaševanja pri podjetju PRO PLUS d.o.o. navedli v postopku pogajanj za zakup oglaševalskega prostora pri podjetju PRVA TV, približno enako številu vseh oglaševalcev na televizijskih programih v Republiki Sloveniji, torej 100 %. Ta grožnja naj bi bila po navedbah podjetja PRVA TV v ozadju vseh pogajanj o cenah. Glede popustov, vezanih na 100 % delež oglaševanja pri podjetju PRO PLUS d.o.o., podjetje PRVA TV navaja, da popust, ki ga je ponujalo podjetje PRO PLUS d.o.o., največkrat ni bil izražen v denarju, ampak v obliki dodatnega oglaševalskega prostora, ki ni bil določen v pisni pogodbi. Agencija Medias (PINK TV) pa je glede očitkov o domnevnih ravnanjih podjetja PRO PLUS d.o.o. navedla²⁵⁰, da so pri določenih oglaševalcih dobili odgovor, da so 100 % zavezani POP TVju in jih oglaševanje drugje ne zanima. Teh primerov je bilo, kot še pojasnjujejo, kar nekaj.

²⁴⁸ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-134).

²⁴⁹ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-141).

²⁵⁰ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-145).

196. Kršiteljica pravna oseba je v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, večkrat navedlo, da se Agencija ne more sklicevati na navedbe prijaviteljev, ker sta slednja pristranska. Pri tem pa izpostavlja navedbe Agencije Medias, ki naj bi bile bistveno drugačne od navedb prijaviteljev v postopku.

197. Agencija v zvezi z navedenim ponovno poudarja, da predstavljata prijavitelja glavna (in hkrati skoraj edina) konkurenta podjetja PRO PLUS d.o.o. na trgu in tako šteje njune izjave v tem postopku za pomembne, četudi sta oba podala prijave. Če Agencija njunih navedb ne bi upoštevala, bi bilo dejansko stanje nepopolno ugotovljeno. Iz vsebine te odločbe je nedvomno razvidno, da je Agencija tudi sama v predhodnem postopku nadzora preverila vsa relevantna dejstva in okoliščine pomembne za pravilno ugotovitev dejanskega stanja, neodvisno od navedb prijaviteljev, zato so navedbe kršiteljice pravne osebe v tem delu neutemeljene. Agencija še poudarja, da, v kolikor bi pristransko sledila zgolj navedbam prijaviteljev, potem navedb Agencije Medias sploh ne bi upoštevala, saj so po mnenju kršiteljice pravne osebe, tako bistveno drugačne od navedb prijaviteljev. Nenazadnje Agencija poudarja, da je predmetna kršitev utemeljena zlasti na ugotovljenih dejstvih in izvedenih dokazih, ki jih je Agencija sama pridobila tekom postopka nadzora (na podlagi zahtev za posredovanje podatkov in v preiskavi) ter tega postopka o prekršku, ne pa zgolj na navedbah in dokazih prijaviteljev. Iz navedenega nedvomno izhaja, da so navedbe kršiteljice pravne osebe tudi v tem delu neutemeljene.

Vpliv ravnanj podjetja PRO PLUS d.o.o. na znaten del povpraševanja na trgu

198. Strategija podjetja PRO PLUS d.o.o. je po ugotovitvah Agencije zajela večino skupnega povpraševanja na trgu, zaradi česar je podjetje PRO PLUS d.o.o. lahko ohranjalo prevladujoč položaj na trgu. Agencija ugotavlja, da bi konkurenti podjetja PRO PLUS d.o.o. lahko pridobili večji delež povpraševanja na trgu, v kolikor podjetje PRO PLUS d.o.o. ne bi izvajalo očitanih ravnanj, s čimer bi se povečale tudi možnosti za razvoj prave oziroma učinkovite konkurence na trgu.

199. Na podlagi podatkov, ki jih je Agenciji na njeno zahtevo posredovalo podjetje AGB Nielsen²⁵¹ v postopku nadzora, Agencija ugotavlja, da so se ekskluzivni dogovori oziroma dogovori o deležu oglaševanja s strani podjetja PRO PLUS d.o.o. uporabljali za znaten del skupnega povpraševanja na trgu televizijskega oglaševanja. Podjetje PRO PLUS d.o.o. je z izvajanjem protikonkurenčnih praks, kot izhaja iz Tabele 4²⁵², ki se nahaja v prilogi 4 k upravni odločbi in tej odločbi o prekrški, konkurentom zaprlo v povprečju najmanj [redacted] % trga. To pomeni, da je podjetje PRO PLUS d.o.o. [redacted] vsega povpraševanja na trgu televizijskega oglaševanja vezalo nase, pri čemer je iz pregleda podatkov, navedenih v Tabeli 4, razvidno, da [redacted]. Pri tem Agencija poudarja, da temeljijo navedeni izračuni na podatkih, ki zajemajo le 30 največjih oglaševalcev, ti oglaševalci pa predstavljajo po bruto vrednosti oglaševanja v povprečju več kot 60 % celotne vrednosti bruto oglaševanja v televizijskih programih z nacionalno pokritostjo. Agencija ugotavlja, da je navedeni odstotek dovolj velik za sprejem zaključka, da je bil znaten del trga prizadet zaradi opisanih praks podjetja PRO PLUS d.o.o. v tej odločbi. Ker so se protikonkurenčne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. uporabljale za znaten del trga, so lahko imele in so dejansko tudi imele učinek izključevanja, ki izkrivlja trg.

200. Kršiteljica pravna oseba je v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, navedla, da je Tabela 4, in iz nje izhajajoči zaključki, izdelana napačno, ker je oblikovana na osnovi podatkov o bruto vrednosti oglaševanja, ki naj bi bili najmanj natančni za ugotavljanje stanja na trgu. Agencija v zvezi z navedenim odgovarja, da ne glede na to, da je bila predmetna tabela oblikovana na osnovi podatkov o bruto vrednosti oglaševanja, ni mogoče dvomiti, da je bil s praksami kršiteljice pravne osebe zajet znaten del zadevnega trga. Konkurentom podjetja PRO PLUS d.o.o. bi

²⁵¹ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokumenti upravnega spisa št. 306-90/2009-155).

²⁵² Agencija je analizirala stanje na upoštevem trgu od leta 2000, kljub dejstvu, da traja očitana kršitev od leta 2003 dalje.

namreč morala biti zagotovljena konkurenca na celotnem trgu. Vsak izključni sporazum samodejno zapira trg za konkurenco, s tem pa se omejuje konkurenca na celotnem trgu.

201. Iz podatkov, navedenih v Tabeli 4, izhaja tudi, da zainteresiranost podjetja PRO PLUS d.o.o. za pridobitev čim večjega deleža oglaševalskega proračuna raste z velikostjo oglaševalskega proračuna posameznega oglaševalca. Povprečen delež oglaševanja 30-tih največjih oglaševalcev pri PRO PLUS d.o.o. v obdobju od leta 2000 do leta 2011 je [REDACTED] %. Kršiteljica pravna oseba je v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, navedla, da visok delež oglaševanja največjih 30 oglaševalcev ni odraz očitanih protipravnih ravnanj podjetja PRO PLUS d.o.o., ampak stanja na trgu in visoke gledanosti televizijskih programov podjetja PRO PLUS d.o.o. Vendar Agencija poudarja, da to sicer ne bi bilo sporno, če Agencija ne bi ugotovila, da podjetje PRO PLUS d.o.o. izvaja očitana protikonkurenčna ravnanja na zadevnem trgu in zlorablja prevladujoč položaj.

202. Agencija je na podlagi primerjave podatkov iz Tabele 1 in Tabele 4 (priloge 1 in 4 k upravni odločbi in tej odločbi o prekršku) ugotovila, da sprememba deleža povpraševanja na trgu, ki je vezan na podjetje PRO PLUS d.o.o. zaradi izvajanja protikonkurenčnih praks, vpliva na spremembo tržnega deleža podjetja PRO PLUS d.o.o. [REDACTED]

[REDACTED] Iz Tabele 4 tako izhaja, [REDACTED]

[REDACTED] Iz pregleda tržnih deležev podjetja PRO PLUS d.o.o., kot so razvidni iz Tabele 1 in Tabele 2 (priloge 1 in 2 k upravni odločbi in tej odločbi o prekršku), pa izhaja, [REDACTED]

[REDACTED] Agencija ne najde druge skladne razlage, kot da je kršiteljici pravni osebi ravno zaradi izvajanja protikonkurenčnih praks uspelo pridobiti tako visoke tržne deleže. Dodatno je iz primerjave navedenih tabel razvidno tudi, [REDACTED] in sicer okoli [REDACTED] %, ko je tudi tržni delež podjetja PRO PLUS d.o.o. [REDACTED], obenem pa je tržni delež podjetja PRVA TV ravno v teh dveh letih [REDACTED]. Tudi tržni deleži ostalih konkurentov na trgu so se v obdobju najnižje vezanosti povpraševanja na trgu [REDACTED]²⁵³. Glede na skladno ujemanje podatkov Agencije je več kot očitno, da so navedbe kršiteljice pravne osebe v tem delu neutemeljene.

203. Ugotovitev Agencije, da večji ko je delež vezanega povpraševanja na trgu, večji je tržni delež, po navedbah kršiteljice pravne osebe v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, ne upošteva temeljnega kriterija gledanosti, ki utemelji in upraviči višino in ustreznost tržnega deleža za vsakega ponudnika. Ponudnik televizijskih programov z nižjo gledanostjo po navedbah podjetja PRO PLUS d.o.o. ne more pričakovati enakega tržnega deleža na trgu televizijskega oglaševanja kot ponudnik z visoko gledanostjo svojih televizijskih programov, ne glede na morebitno nižjo ceno. Temeljni cilj oglaševanja je namreč doseči učinek na trgu, ki pa ga lahko zagotovi le ponudnik z visoko gledanostjo. Agencija ponovno poudarja, da je presodila tudi vpliv gledanosti na stanje na trgu. Agencija je dodatno poudarila, da je ravno zaradi visoke gledanosti televizijskih programov podjetja PRO PLUS d.o.o. oglaševalcem toliko bolj v interesu oglaševati ravno v teh programih. Zaradi navedenega in zaradi dejanj, ki predstavljajo predmetno kršitev, uživa podjetje PRO PLUS d.o.o. na trgu prevladujoč položaj, zaradi česar pa se mora vzdržati ravnanj, ki izkrivljajo konkurenco.

Razlike med bruto in neto vrednostjo televizijskega oglaševanja

204. Agencija je izvedla primerjavo med vrednostnimi podatki o bruto in neto vrednosti televizijskega oglaševanja v obdobju od leta 2000 do 2011, ki so razvidni iz Tabele 5 (priloga k upravni odločbi in tej odločbi o prekršku). Glede na pojasnilo Mediane v upravnem postopku, o razlogih za razhajanje med bruto vrednostjo oglaševanja in realno neto vrednostjo

²⁵³ Razen podjetju RTV SLO v letu 2011.

oglaševanja²⁵⁴, Agencija ugotavlja, da je podjetje PRO PLUS d.o.o. v navedenem obdobju nudilo oglaševalcem, ki so oglaševali v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., v povprečju skoraj 11 % popust²⁵⁵ glede na javno objavljen uradni cenik²⁵⁶, podjetje RTV SLO 12 % popust in podjetje PRVA TV 14 % popust.

205. Kršiteljica pravna oseba je v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku navedla, da so navedene ugotovitve Agencije o višini povprečno ponujenega popusta napačne zaradi ugotovitev Računskega sodišča, ki izhajajo iz Revizijskega poročila za podjetje RTV SLO (avgust 2012). Omenjena neodvisna nadzorna inštitucija je v navedenem revizijskem poročilu ugotovila, da je podjetje RTV SLO v letih 2009 in 2010 samo trem velikim oglaševalcem odobrilo popust med 10 % in 12 %, kar je po navedbah podjetja PRO PLUS d.o.o. v nasprotju z ugotovitvami Agencije. Agencija zavrača navedeni očitke in pri tem pojasnjuje, da je do razlik v izračunih Agencije in Računskega sodišča prišlo iz razloga, ker je slednje pri izračunu odobrenega popusta upoštevalo le tri velike oglaševalce. Agencija pa je upoštevala vse oglaševalce²⁵⁷, zato so izračuni Agencije o višini odobrenih popustov v posameznem letu za posamezna podjetja, za namen ugotovitev v upravni odločbi in tej odločbi o prekršku, bolj natančni, saj se predmetni postopek nanaša na celoten trg televizijskega oglaševanja, torej na vse oglaševalce, ki na tem trgu nastopajo, ne le na največje tri.

206. Agencija nadalje ugotavlja, da so bili konkurenti podjetja PRO PLUS d.o.o. (med njimi zlasti tisti, ki se tako kot podjetje PRO PLUS d.o.o. financirajo izključno s prihodki od oglaševanja), zaradi visokih popustov, ki jih je ponujalo podjetje s prevladujočim položajem, za uspešno konkuriranje podjetju PRO PLUS d.o.o. na trgu prisiljeni potencialnim oglaševalcem ponuditi vsaj enake, največkrat pa večje popuste kot podjetje PRO PLUS d.o.o. Ugotovitve Agencije potrjujejo izračuni razlik med bruto in neto vrednostjo oglaševanja (Tabela 5, priloga upravne odločbe in te odločbe o prekršku) za konkurenta PRVA TV, iz katerih izhaja, da je podjetje PRVA TV v obdobju od 2006 do 2011 oglaševalcem v povprečju nudilo kar 12 % popust glede na javno objavljene cenike. Navedeno pa se sklada tudi z navedbami podjetja PRVA TV v postopku nadzora, ki je v prijavi izpostavilo, da je moralo, v kolikor je želelo pritegniti oglaševalce in povečati svoje prihodke, ponuditi visoke popuste²⁵⁸. Z navedeno ugotovitvijo se kršiteljica pravna oseba v izjavi o povzetku relevantnih dejstev v postopku nadzora, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, ne strinja. Pri tem navaja, da je vsak popust oziroma vsak dogovor o ceni za televizijsko oglaševanje vezan na gledanost programa in čas, v katerem se predvaja televizijski oglas, zato cene oz. popusti, ki jih nudi PRVA TV, ne morejo biti, ob upoštevanju neprimerljivo manjše gledanosti televizijskega programa, določene na istem nivoju kot cene oziroma popusti podjetja PRO PLUS d.o.o. V zvezi z navedenim Agencija pojasnjuje, da je izkazala, zakaj je podjetje PRO PLUS d.o.o. oglaševalcem ponujalo različne ugodnosti, pri čemer pa iz izvedenih dokazov v postopku ne izhaja, da je na oblikovanje teh vplivala zgolj gledanost njenih programov. Ti popusti oziroma ugodnosti so bili oblikovani z namenom pridobitve celotnega oziroma čim večjega deleža oglaševalskega proračuna, njihov namen pa je bil izriniti konkurente s trga oziroma onemogočiti njihov dosop do trga. Navedeno je nedvomno razvidno iz izvedenih dokazov v tem postopku.

207. Agencija poudarja, da so takšne stopnje popustov, kot so jih nudili konkurenti podjetja PRO PLUS d.o.o., povzročile, da so bile cene televizijskega oglaševanja nizke. Konkurenti podjetja PRO PLUS d.o.o. tako niso pridobili dovolj prihodkov od oglaševanja, da bi lahko uspešno konkurirali podjetju s prevladujočim položajem. Nižji prihodki od oglaševanja vplivajo namreč na zmanjšanje števila, vsebine in kakovosti ponujenih televizijskih vsebin, kar ima odločilen vpliv na gledanost televizijskih programov ter posledično na atraktivnost le-teh tako za oglaševalce kot gledalce.

²⁵⁴ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-70).

²⁵⁵ Navedeni odstotek zajema tako agencijske, količinske in druge popuste, kot tudi vse brezplačne objave in interno (so)oglaševane.

²⁵⁶ Na podlagi javno objavljenega uradnega cenika se izračuna bruto vrednost televizijskega oglaševanja

²⁵⁷ Kot podlago za izračun je Agencija upoštevala podatke o celotni bruto vrednosti televizijskega oglaševanja posameznega podjetja, od katerih je odštela celotno neto vrednost televizijskega oglaševanja posameznega podjetja.

²⁵⁸ Upravna odločba opr. št. 306-90/2009-169, priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (vpogled v spis nadzornega postopka, dokument upravnega spisa št. 306-90/2009-1)

208. Iz Tabele 5 (priloga upravne odločbe in te odločbe o prekršku) je nadalje razvidno, da se je sistemu visokih popustov moralo pridružiti tudi podjetje RTV SLO, vendar zaradi dvojnega sistema financiranja v manjši meri. Kršiteljica pravna oseba v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, navaja ravno nasprotno, in sicer, da je sistem visokih popustov vzpostavilo podjetje RTV SLO še pred vstopom podjetja PRO PLUS d.o.o. na relevantni trg, zato se je bilo podjetje PRO PLUS d.o.o. prisiljeno pridružiti že vzpostavljenemu sistemu. V zvezi z navedenim očitkom Agencija ponovno poudarja, da je podjetje s prevladujočim položajem tisto, ki se je dolžno vzdržati določenih protikonkurenčnih ravnanj na trgu. Podjetje PRO PLUS d.o.o. bi zato moralo, četudi bi bilo prisiljeno v uporabo sistema visokih popustov in ekskluzivnih pogodb, v trenutku, ko je postalo dominantno podjetje na obravnavanem trgu, prenehati iz izvajanjem opisanih ravnanj.

Posledice opisanih ravnanj podjetja PRO PLUS d.o.o. na konkurenco

209. Na podlagi vsega navedenega Agencija utemeljeno zaključuje, da imajo klavzule o ekskluzivnosti oziroma obveznosti izključnosti in dogovori o določenem deležu oglaševanja, ki ustrezajo znatnemu deležu povpraševanja posameznega oglaševalca v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., ker jih izvaja podjetje s prevladujočim položajem, sposobnost izključevanja. Namreč, takšne prakse od strank (oglaševalcev) zahtevajo, da vežejo ves ali znaten del svojega povpraševanja na podjetje s prevladujočim položajem, zato se šteje, da imajo že po svoji naravi sposobnost izključevanja. Zaradi prevladujočega položaja podjetja PRO PLUS d.o.o. na trgu in dejstva, da se obveznosti izključnosti v predmetni zadevi uporabljajo za znaten del skupnega povpraševanja na trgu televizijskega oglaševanja, kar je Agencija nedvomno izkazala, imajo prakse oziroma ravnanja podjetja PRO PLUS d.o.o. učinke izključevanja, ki izkrivljajo trg. Oglaševalcem je v interesu, da s podjetjem PRO PLUS d.o.o. sklepajo tovrstne dogovore, saj jim podjetje PRO PLUS d.o.o. s ponujanjem različnih ugodnosti (popusti, dodane vrednosti in podobno) nadomesti škodo, ki jo imajo pri izpadu konkurence zaradi izključnosti in ravnanj podjetja PRO PLUS d.o.o. Agencija je že pojasnila, da se v skladu z evropsko sodno prakso šteje, da podjetje, ki ima prevladujoč položaj in zavezuje kupce, tudi če je to na njihovo zahtevo, z obvezo ali obljubo, da bodo vse ali večino svojih potreb pridobili izključno od tega podjetja, zlorablja svoj prevladujoč položaj, če je ta obveznost določena brez podrobnejšega opisa ali se prevzame zaradi odobritve popusta. To velja tako za primere, ko prevladujoče podjetje pridobi popolno izključnost, kot tudi, ko se stranka zaveže kupiti določen odstotek svojih potreb od prevladujočega podjetja²⁵⁹. To velja tudi v primerih, ko so nakupni cilji za dano obdobje izraženi v absolutnih številkah, kadar ti pomenijo vse ali velik delež strankinih potreb ali njegove sposobnosti absorpcije v zadevnem pogodbenem obdobju²⁶⁰. Agencija zaključuje, da iz vseh ugotovljenih dejstev in izvedenih dokazov v tem postopku nedvomno izhaja, da je podjetje PRO PLUS d.o.o. s svojimi praksami, ki predstavljajo kršitev, zlorablja prevladujoč položaj na trgu. Podjetje PRO PLUS d.o.o. je sklepalo ekskluzivne dogovore o televizijskem oglaševanju, pritiskalo na oglaševalce, da so sklepali tovrstne dogovore, zahtevalo od oglaševalcev večje deleže oglaševanja, kot so jih bili ti sicer pripravljeni investirati pri podjetju PRO PLUS d.o.o., oglaševalcem prepovedovalo oglaševati pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o., spremljalo njihove deleže oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. in odkupovalo deleže oglaševanja pri slednjih, za vse navedeno pa je oglaševalcem ponujalo ugodnosti oziroma popuste, s katerimi jih je vezalo nase. Agencija poudarja, da ne razpolaga z dokazi, ki bi opisana ravnanja podjetja PRO PLUS d.o.o. opravičevali oziroma na podlagi katerih bi Agencija lahko zaključila, da ne predstavljajo kršitev pravil konkurence. Prav tako ni uspelo kršiteljicam tega utemeljiti tekom nadzornega postopka in tega postopka o prekršku pred Agencijo.

210. Nadalje Agencija ugotavlja, da imajo tudi popusti, ki jih nudi podjetje PRO PLUS d.o.o. za določene deleže oglaševanja v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. (poleg

²⁵⁹ Zadeva B5/76, Hoffmann-La Roche, sodba z dne 13. februarja 1979, Recueil 1979, str. 461, enako tudi zadeva COMP/E-1/38.113, Proken/Tomra, odločba Komisije z dne 29. marca 2006.

²⁶⁰ Glej npr. zadevo 322/81, NV Nederlandsche Banden Industrie Michelin proti Komisiji, sodba z dne 9. novembra 1983, Recueil 1983, str. 3461, enako tudi zadeva COMP/E-1/38.113, Proken/Tomra, odločba Komisije z dne 29. marca 2006.

popustov, ki jih nudi za ekskluzivno oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o.), protikonkurenčne učinke. Ker tovrstne popuste (t.i. popuste za zvestobo) odobri podjetje s prevladujočim položajem, so učinki omejevanja dostopa do trga podobni obveznostim izključnosti²⁶¹. Popust, ki ga odobri podjetje PRO PLUS d.o.o., slednjemu omogoča, da uporabi stalni del povpraševanja vsake stranke (torej del, ki bi ga oglaševalec investiral v oglaševanje v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. v vsakem primeru) kot vzvod za znižanje cene, ki jo je treba plačati za spremenljivi del povpraševanja (del, ki bi ga oglaševalec raje namenil televizijskemu oglaševanju pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o.). Podjetje PRO PLUS d.o.o. veže v primerih dogovorjenih deležev oglaševanja oglaševalce nase, saj predstavlja popust za oglaševalce tako močno vzpodbudo, da celotni oziroma skoraj celotni znesek, namenjen televizijskemu oglaševanju, investirajo pri podjetju PRO PLUS d.o.o., ne pa pri njegovih konkurentih. Popusti oziroma ugodnejši pogoji zakupa oglasnega prostora v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. so, kot je izkazano, pogojeni z določenim deležem oglaševanja v televizijskih programih in so običajno vezani na letne investicije. Takšne ugodnosti pa imajo učinek zvestobe in je v skladu z evropsko sodno prakso takšne sheme popustov oziroma ugodnosti treba opredeliti kot gradnjo zvestobe in zato popuste za stalne stranke oziroma popuste za zvestobo, saj se z njimi zapira trg za preostale konkurente podjetja PRO PLUS d.o.o. Iz ugotovljenih dejstev in izvedenih dokazov v postopku je razvidno, da uporablja podjetje PRO PLUS d.o.o. popuste, ki so vezani na celotno investicijo posameznega oglaševalca v oglaševanje v televizijskih programih, ki pa predstavljajo, kot že navedeno, močno vzpodbudo, da se celotni znesek oglaševalca, namenjen oglaševanju v televizijskih programih, investira pri podjetju PRO PLUS d.o.o. To pomeni, da oglaševalec, ki pridobi takšen popust, ne bo investiral v oglaševanje pri konkurentu podjetja PRO PLUS d.o.o., ker je investiranje tudi manjšega zneska investicije, namenjenega oglaševanju, pri konkurentu podjetja PRO PLUS d.o.o. za takšnega oglaševalca manj privlačno. Agencija je celo izkazala, da je podjetje PRO PLUS d.o.o. oglaševalce vezalo tudi v bodoče, t.j. po obdobju, za katerega je bila sklenjena pogodba o zakupu oglasnega prostora v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., oziroma v primeru investiranja dodatnega zneska posameznega oglaševalca, katerega je ta moral nameniti podjetju PRO PLUS d.o.o. Z višanjem deleža oglaševanja pri podjetju PRO PLUS d.o.o. je prihajalo posledično do nižanja cen oglaševanja v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. in do izrinjanja konkurentov podjetja PRO PLUS d.o.o. s trga. Konkurenti so morali namreč, v kolikor so želeli učinkovito konkurirati podjetju PRO PLUS d.o.o., oglaševalcem nadomestiti ugodnosti, ki so jih slednji zaradi prenosa dela oziroma celotne investicije, namenjene oglaševanju v televizijskih programih, izgubili pri podjetju PRO PLUS d.o.o. Kot je Agencija izkazala, morajo konkurenti podjetja PRO PLUS d.o.o., v kolikor želijo pridobiti delež investicij oglaševalcev na trgu, ponuditi nizke cene oglaševanja oziroma druge ugodnosti. Te pa seveda lahko zaračunajo le v primeru, da se oglaševalci sploh odločijo za oglaševanje pri konkurentih kršiteljice pravne osebe, saj slednja veže oglaševalce nase s protikonkurenčnimi ravnanji, ugotovljenimi in opisanimi v tej odločbi.

211. Z ravnanji, ki predstavljajo predmetno kršitev, si podjetje PRO PLUS d.o.o. prizadeva ohraniti ali celo okrepiti prevladujoči položaj na trgu. Konkurentom podjetja PRO PLUS d.o.o. to preprečuje oziroma onemogoča učinkovito konkuriranje, omejuje njihove možnosti za rast in celo povzroča njihov izstop s trga (primer izstopa podjetja PRVA TV s trga). Podjetje PRO PLUS d.o.o. uporablja različne prakse, kot npr. izrecne ali dejanske klavzule o izključnosti, različne sheme popustov ter celo njihove kombinacije. Vse navedene prakse pa je treba v konkretni zadevi razumeti v smislu splošne politike podjetja PRO PLUS d.o.o., usmerjene v preprečevanje vstopa na trg in možnosti rasti za obstoječe in potencialne konkurente in izrinjanja konkurentov s trga, vse z namenom, da bi ohranilo oziroma celo izboljšalo svoj položaj na trgu. Podjetje PRO PLUS d.o.o. je vzpostavilo tudi mehanizme nadzora oziroma sankcioniranja oglaševalcev (spremljanje deležev oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. in penali), kar je vse pripomoglo k temu, da je podjetje ohranilo oziroma okrepilo prevladujoč položaj na trgu. Agencija poudarja, da je zloraba prevladujočega položaja objektivni pojem in tako za ugotovitev kršitve zadošča dokaz, da ravnanje podjetja s prevladujočim položajem, pri katerem je prišlo do zlorabe, skuša omejiti konkurenco, ali z

²⁶¹ Zadeva 85/76, Hoffman-La Roche, sodba z dne 13. februarja 1979, Recueil 1979, str. 461, odst. 89; zadeva C-62/86, AKZO proti Komisiji, sodba z dne 3. julija 1991, Recueil 1991, str. I-3359, odst. 149; zadeva T-65/89, BPB Industries Plc and British Gypsum LTD, sodba z dne 1. aprila 1993, Recueil 1993, str. II-389, odst. 120.

drugimi besedami, da bi ravnanje lahko imelo tak učinek²⁶². Agencija je izkazala, da so ravnanja podjetja PRO PLUS d.o.o., ki predstavljajo kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja, očitno lahko imela tak učinek in celo, da so ga imela, kar se potrjuje ravno z izstopom konkurenta podjetja PRO PLUS d.o.o. s trga in s stanjem konkurence na trgu. Ravnanja podjetja PRO PLUS d.o.o., ki predstavljajo kršitev, so, kot je nedvomno ugotovljeni in izkazano, ovirala raven konkurence, ki še obstaja na trgu, in razvoj le-te.

212. V obdobju trajanja kršitve, torej od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013, je tržni delež podjetja PRO PLUS d.o.o. na upoštevni trgu ostal zelo visok in stabilen. Hkrati pa je položaj konkurentov podjetja PRO PLUS d.o.o. ostal šibak in nestabilen. Eden od konkurentov podjetja PRO PLUS d.o.o., podjetje PRVA TV, je trg celo zapustil leta 2011, potem, ko je uspel pridobiti nezanemarljiv tržni delež na trgu. Podjetje PRVA TV je samo v postopku nadzora navedlo, da je trg zapustilo ravno zaradi nekonkurenčnih razmer na trgu in ravnanj podjetja PRO PLUS d.o.o. Drugih vstopov konkurentov na trg, ki bi uspeli pridobiti večje tržne deleže v predmetnem obdobju, ni bilo. Agencija na tem mestu poudarja, da je treba zagotoviti, da podjetja s prevladujočim položajem ne izključijo svojih konkurentov na drugačen način, kot s konkurenčnim delovanjem, ki temelji na uspešnosti njihovih proizvodov in storitev. Pri tem je treba upoštevati tudi, da je dejansko pomembno učinkovito delovanje konkurence in ne le zaščita konkurentov²⁶³. Poleg tega je strategija izključevanja, ki jo je izvajalo podjetje PRO PLUS d.o.o., imela učinek, ki se kaže v vezanosti deleža televizijskega oglaševanja največjih oglaševalcev v televizijskih programih na podjetje PRO PLUS d.o.o. in posledično izkazanem povečanju tržnega deleža podjetja PRO PLUS d.o.o. na trgu.

213. Agencija na podlagi vsega navedenega zaključuje, da so ravnanja podjetja PRO PLUS d.o.o., ki predstavljajo kršitev, usmerjena zlasti k prizadevanju ohranitve prevladujočega položaja in tržnega deleža podjetja PRO PLUS d.o.o. na trgu. Za doseg tega cilja uporablja podjetje PRO PLUS d.o.o. različne protikonkurenčne prakse, ki predstavljajo kršitev. Strategija podjetja PRO PLUS d.o.o. ovira običajen proces konkurence na trgu televizijskega oglaševanja v Republiki Sloveniji, ker je usmerjena zlasti v preprečevanje izgube prevladujočega položaja na tem trgu.

214. Na podlagi zgoraj ugotovljenega in navedenega dejanskega stanja prekrškovni organ zaključuje, da so v ravnanju kršiteljice pravne osebe izpolnjeni objektivni zakonski znaki kršitve prepovedi zlorabe prevladujočega položaja iz 9. člena ZPOmK-1 in s tem prekrška po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1.

Vpliv na trgovanje med državami članicami

215. Določba 102. člena PDEU se uporablja za tista ravnanja podjetij, ki lahko prizadenejo trgovanje med državami članicami. Tako mora Agencija, kadar za določeno ravnanje podjetja, ki predstavlja zlorabo, uporabi nacionalno zakonodajo in lahko takšna zloraba prizadene trgovanje med državami članicami, uporabiti poleg relevantnih nacionalnih določb ZPOmK-1 tudi 102. člen PDEU²⁶⁴. Pojem koncepta »učinek na trgovanje med državami članicami« je avtonomen pravni kriterij Skupnosti, ki se presoja v vsakem primeru posebej.

216. Iz samega besedila 102. člena PDEU ter iz relevantne sodne prakse izhaja, da morajo biti pri upoštevanju kriterija učinka na trgovanje, upoštevani trije elementi. Ti trije elementi obsegajo koncept (i) trgovanje med državami članicami; (ii) pojem »lahko vpliva«; in koncept (iii) »znatnosti«.

217. Koncept pojma »trgovanje« za potrebe določitve pristojnosti uporabe konkurenčnih pravil Skupnosti, ni omejen na tradicionalno izmenjavo blaga in storitev. Gre za širši koncept, ki

²⁶² Zadeva T-203/01, Manufacture française des pneumatiques Michelin proti Komisiji (Michelin II), sodba z dne 30. septembra 2003, Recueil 2003, str. II-1071, odst. 239, in zadeva T-219/99, British Airways proti Evropski komisiji (British Airways), sodba z dne 17. decembra 2003, Recueil 2003, str. II-5917, odst. 250.

²⁶³ Sporočilo Komisije – Navodila glede prednostnih nalog izvrševanja Komisije pri uporabi člena 82 Pogodbe ES za izključevalna ravnanja, s katerimi prevladujoča podjetja zlorabljajo svoj položaj (Besedilo velja za EGP), Uradni list C 045, 24/02/2009 str. C007 – C020, para. 6.

²⁶⁴ Prvi odstavek 3. člena Uredbe 1/2003

vključuje vse čezmejne ekonomske aktivnosti vključno z ustanovitveno sedeža²⁶⁵. Kriterij, da je izpolnjen učinek na trgovanje med državami članicami, določa, da mora priti do vpliva na čezmejno ekonomsko aktivnost v vsaj dveh državah članicah. Ne zahteva se, da sporazum ali ravnanje prizadene trgovanje med državami članicami na celotnem ozemlju ene in druge države. Dovolj je, da se izkaže, da je učinek na trgovanje znaten²⁶⁶. Uporaba kriterija trgovanja med državami članicami je neodvisen od določitve upoštevnege geografskega trga. Trgovanje med državami članicami je lahko prizadeto, tudi kadar je upoštevni geografski trg nacionalen ali sub-nacionalen.

218. Funkcija elementa »lahko vpliva« je definirati naravo zahtevanega vpliva na trgovanje med državami članicami. Sodišče Evropskih skupnosti je razvilo standardni test, po katerem pojem lahko vpliva implicira, da se mora na podlagi objektivnih dejavnikov, z dovolj veliko gotovostjo predvideti, da lahko nek sporazum ali ravnanje v danih pravnih in dejanskih okvirjih, neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vpliva na vzorec trgovanja med državami članicami na način, da onemogoča dosego enotnega trga med temi članicami.

219. Kriterij »znatnosti« omejuje pristojnost uporabe pravil prava Skupnosti, na lista ravnanja, ki imajo lahko za posledico učinek določene stopnje. 102. člen PDEU se torej ne uporablja za lista ravnanja, ki imajo le neznamenit učinek na trg, ki je posledica ali šibkega položaja prizadetih strank na trgu ali proizvoda. Presoja znatnosti je odvisna od vsakokratnih okoliščin in vsakega primera posebej in se ne more določati pavšalno. Presoja se tako nanaša na naravo sporazuma ali ravnanja, na naravo proizvoda in tržni položaj relevantnih podjetij.²⁶⁷

220. Za ugotovitev kršitve po 102. členu PDEU je tako treba izkazati, da lahko zloraba vpliva na trgovanje med državami članicami. V skladu z ustaljeno sodno prakso se šteje, da zadošča, da lahko vpliva.²⁶⁸ Zlorabe, ki imajo vpliv na strukturo konkurence v več kot eni državi članici, pa so že po naravi take, da lahko vplivajo na trgovanje med državami članicami.²⁶⁹

221. Agencija ugotavlja, da ima ravnanje podjetja PRO PLUS d.o.o. znaten učinek na trgovanje med državami članicami Evropske unije, saj je Agencija v nadzornem postopku in v tej odločbi o prekršku ugotovila, da zlorablja podjetje PRO PLUS d.o.o. prevladujoč položaj na celotnem trgu Republike Slovenije. S svojimi ravnanji, ki predstavljajo zlorabo prevladujočega položaja, onemogoča oziroma zavira podjetje PRO PLUS d.o.o. vstop na trg potencialnim novim konkurentom, tudi tistim, ki imajo sedež v drugih državah članicah.²⁷⁰ Glede na to, da je Agencija utemeljila, da gre v predmetni zadevi za izključevalno zlorabo podjetja PRO PLUS d.o.o., čigar matična družba je podjetje CME, ravnanja podjetja PRO PLUS d.o.o. pa so med drugim vplivala tudi na njegovega konkurenta podjetje PRVA TV, slednja pa je hčerinska družba podjetja MTG BROADCASTING AB, ki enako gospodarsko dejavnost opravlja tudi v drugih državah članicah, je element trgovanja med državami članicami Evropske unije nedvomno podan.²⁷¹ Dodatno pa Agencija na tem mestu izpostavlja, da so med oglaševalci, ki oglašujejo v programih podjetja PRO PLUS d.o.o., tudi podjetja iz tujine oziroma drugih držav članic Evropske unije, zaradi česar je t.i. čezmejni učinek še dodatno izkazan. Na podlagi velikosti trga in položaja podjetja PRO PLUS d.o.o. na tem trgu, zlasti pa na podlagi izkazane znatnosti obsega očitane kršitve, Agencija utemeljeno zaključuje, da je v predmetni zadevi vpliv na trgovanje znaten in so tako podani vsi potrebni elementi, s katerimi je čezmejni učinek izkazan in podana podlaga za uporabo in ugotovitev kršitve 102. člena PDEU.

²⁶⁵ Zadeva 172/80, Züchner, [1981] ECR str. 2021, 18. točka, zadeva C-309/99, Wouters, [2002] ECR I-1577, 95. točka, zadeva C-475/99, Ambulanz Glöckner, [2001] ECR I-8089, 49. točka, združene zadeve C-215/96 in 216/96, Bagnasco, [1999] ECR I-135, 51. točka, zadeva C-55/96, Job Centre, [1997] ECR I-7119, 37. točka, zadeva C-41/90, Höfner in Elser, [1991] ECR I-1979, 33. točka.

²⁶⁶ Združene zadeve T-213/95 in T-18/96, SCK and FNK, [1997] ECR II-1739.

²⁶⁷ Zadeva 56/55 Société Technique Minière (1966) ECR 282, 7. točka, zadeva C-306/96 Javico, (1998) ECR I-1983, 16.-17. točka, zadeva 5/69 Völk v Verfaecke (1969) ECR 295, 5. točka, zadeva 99/79 Lancôme and Cosparfrance Nederland v Elos (1980) ECR I-2511, 24. točka, zadeva 22/71 Béguelin Import (1971) ECR 949, 16. točka.

²⁶⁸ Združene zadeve C-241/91 in C-242/91 RTE in ITP proti Komisiji, [1995] ECR I-743, točka 69.

²⁶⁹ Združene zadeve 6 in 7/73 Commercial Solvents proti Komisiji, [1974] ECR 223, zadeva 6/72 Continental Can [1973] ECR 215.

²⁷⁰ Tako tudi Smernice Komisije o konceptu učinka na trgovanje med državami članicami iz člena 81 in 82 PES, točka 93.

²⁷¹ Primerjaj s Sodbo Sodišča v združenih zadevah C-241/91 P in C-242/91 P, RTE (Magill), [1995] ECR I-743, točka 70.

222. Na podlagi zgoraj navedenega prekrškovni organ zaključuje, da so v ravnanju kršiteljice pravne osebe od 1. 5. 2004 dalje izpolnjeni pogoji za uporabo 102. člena PDEU in s tem objektivni zakonski znaki kršitve prepovedi zlorabe prevladujočega položaja iz 102. člena PDEU in s tem prekršek po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1.

V. Trajanje kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU

223. Prekrškovni organ na podlagi izvedenega dokaznega postopka zaključuje, da traja predmetna kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja od leta 2003, in sicer od 1. 1. 2003. Obstajajo sicer določeni indici, ki kažejo na to, da je kršitev trajala že pred navedenim datumom, vendar Agencija ne razpolaga z zadostnimi dokazi, ki bi takšno sklepanje utemeljili. Agencija tako zaključuje, da očitana kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja traja od leta 2003, kar izhaja zlasti iz vsebine elektronskega sporočila z dne [REDACTED] z naslovom [REDACTED]²⁷². Omenjeno elektronsko sporočilo predstavlja najstarejši dokaz, s katerim razpolaga Agencija, in tako Agencija iz vsebine predmetnega sporočila sklepa na pričetek trajanja kršitve. V predmetnem elektronskem sporočilu je namreč navedeno:

[REDACTED]
Agencija zaključuje, da kršitev traja od 1. 1. 2003 dalje.

224. Kršiteljica pravna oseba v postopku nadzora v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, na katero se kršiteljice sklicujejo tudi v tem postopku o prekršku, in v tem postopku o prekršku navaja, da je Agencija napačno zaključila, da traja predmetna kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja od 1. 1. 2003 dalje, pri čemer meni, da je Agencija imela v mislih 31. 1. 2007. Dodaja, da je dokaz, na katerega Agencija opira svoje ugotovitve in se nanaša na [REDACTED], irelevanten za ta postopek, ker se nanaša [REDACTED], ki pa ne sodi na predmetni upoštevni trg. Poudarja še, da Agencija ni za vsako leto trajanja kršitve ugotovila ravnanj, ki bi predstavljala kršitev, in na podlagi posamičnih dokazov ne more utemeljiti splošne politike ravnanja stranke postopka. Pri tem izpostavlja tudi odločbo Agencije št. 306-135/2006-6 z dne 17. 1. 2007, ki zaradi izkazane skladnosti koncentracije s pravili konkurence, predstavlja neposreden dokaz, da kršiteljica pravna oseba pred letom 2007 ni ravnala v neskladju s pravili konkurence. V zaključku dodaja še, da Agencija ni predložila nikakršnega dokaza, da kršitev še vedno traja in ni zaključena.

225. Agencija poudarja, da je natančno pojasnila, da je iz vsebine elektronskega sporočila z dne [REDACTED] nedvomno razvidno, [REDACTED]. [REDACTED] četudi gre za elektronsko sporočilo z dne [REDACTED]. Nadalje, vsi izvedeni dokazi, zlasti pa položaj podjetja PRO PLUS na trgu, kažejo na to, da je podjetje PRO PLUS v celotnem obdobju trajanja kršitve zlorabljalo prevladujoč položaj na trgu. Pri tem ni potrebno, da Agencija za vsako leto trajanja kršitve predloži ločen dokaz, ko pa je iz vseh dokazov kot celote nedvomno razvidno, da je bila kršitev storjena in da je trajala celotno obdobje, kot je nedvomno ugotovljeno in dokazano v tej odločbi.

226. Glede dokaza²⁷³, ki po mnenju kršiteljice pravne osebe ne sodi na upoštevni trg, Agencija pojasnjuje, da tudi [REDACTED], ki je predmet dogovarjanja s podjetjem [REDACTED], sodi na upoštevni trg, ki ga je Agencija natančno opredelila v upravni odločbi in tej odločbi o prekršku. Dejstvo, da sta po ZAVMS televizijska prodaja in televizijsko oglaševanje dva ločena pojma in dve ločeni področji regulacije, s samo opredelitvijo upoštevni trgov po ZPOmK-1 ni povezano, saj je upoštevni storitveni trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Agencija dodaja, da oglaševalec v primeru [REDACTED] resda ni klasični oglaševalec, saj zakupuje čas, kjer so »ratingi« najnižji, oziroma čas, za katerega klasični oglaševalci niso zainteresirani, nedvomno pa v obeh primerih zakupuje od

²⁷² Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 5, dokument št. 14).

²⁷³ Ibidem.

podjetja PRO PLUS čas v televizijskih programih, za kar dobi medij (PRO PLUS), ki omogoča izkorišča programskih vsebin, plačilo. Agencija na tem mestu še dodaja, da bi podjetje lahko predstavljalo poseben podlrg trga prodaje oglasnega časa, ker pa za sam predmetni postopek ni bistveno. Podjetje PRO PLUS ima namreč prevladujoč položaj že na širše opredeljenem trgu, toliko bolj to velja tudi za morebitne podlrgre. Opredelitev upoštevne trga pa je potrdilo tudi Vrhovno sodišče v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo, izdano v predhodnem postopku nadzora.

227. Glede odločbe Agencije, ki jo v izjavi izpostavila kršiteljica pravna oseba, pa Agencija pojasnjuje, da je šlo v omenjeni zadevi za presojo skladnosti koncentracije s pravili konkurence, kjer je Agencija na podlagi podatkov, s katerimi je takrat razpolagala, ugotovila, da koncentracija ne bo povzročila zmanjšanja učinkovite konkurence na upoštevem trgu, kar pa ne pomeni, da je Agencija ugotovila, da zloraba prevladujočega položaja ni podana. Agencija je že takrat izpostavila, da ima podjetje PRO PLUS visok tržni delež na upoštevem trgu, za visok tržni delež pa, kot že navedeno, velja, da je pomemben indikator dominanc. Agencija poudarja, da je šele po izdaji omenjene odločbe pridobila dokaze, iz katerih nedvomno izhaja, da je podjetje PRO PLUS v obdobju trajanja kršitve zlorabljalo prevladujoč položaj na trgu. Agencija je v tej odločbi že utemeljila, da ni vezana na svoje prejšnje odločitve in se na tem mestu sklicuje na svoje navedbe zgoraj.

228. Očitki kršiteljic, da Agencija ni za vsako leto trajanja kršitve ugotovila ravnanj, ki bi predstavljala kršitev, in da na podlagi posamičnih dokazov ne more utemeljiti splošne politike ravnanja kršiteljice pravne osebe, so neutemeljeni. Iz izvedenega dokaznega postopka in ugotovljenih dejstev izhaja zaključek o obstoju poslovne prakse kršiteljice pravne osebe, s katero je od oglaševalcev zahtevala ekskluzivnost oziroma jih je vezala nase s ponujanjem pogojnih popustov za zvestobo. Listinski dokazi v spisu dokazujejo obstoj različnih dogovorov in sklenjenih pravnih poslov z oglaševalci, ki se nanašajo na daljše časovno obdobje, kar utemeljuje tako obstoj splošne poslovne prakse kršiteljice pravne osebe, kljub neobstoju neposrednega dokaza o oblikovanju tovrstne politike (npr. interna navodila), in s tem kršitve 9. člena ZPOMK-1 in 102. člena PDEU s strani kršiteljice pravne osebe.²⁷⁴

229. Agencija poudarja, da ne razpolaga z dokazi, da je predmetna kršitev prenehala. Prav tako kršiteljica pravne osebe takšnih dokazov ni predložila v nadzornem postopku pred Agencijo niti v tem postopku o prekršku, zato so navedbe kršiteljice pravne osebe tudi v tem delu neutemeljene in jih je treba zavrniti.

230. Agencija je v predhodnem nadzornem postopku izdala upravno odločbo opr. št. 306-90/2009-169 dne 24. 4. 2013, s katero je ugotovila, da kršitev 9. člena ZPOMK-1 in 102. člena PDEU s strani kršiteljice pravne osebe ob izdaji upravne odločbe dne 24. 4. 2013 še ni prenehala, zato je z upravno odločbo podjetju PRO PLUS naložila obveznost, da s kršitvijo v skladu s prvim odstavkom 37. člena ZPOMK-1 preneha. Prekrškovni organ zaključuje, da je kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja trajala vsaj do dne izdaje odločbe v nadzornem postopku dne 24. 4. 2013. Vrhovno sodišče RS je v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo s sodbo opr. št. G 7/2013-10 potrdilo ugotovljeno trajanje kršitve Agencije v nadzornem postopku in očitke pravne osebe zavrnilo kot neutemeljene.²⁷⁵ Zavrnilo je očitke kršiteljice o irelevantnosti listinskega dokaza, ki dokazuje trajanje kršitve od 1. 1. 2003. Prav tako je zavrnilo očitke o trajanju kršitve do izdaje upravne odločbe, ker je kršiteljica pravna oseba zgolj pavšalno prerekala obstoj očitane poslovne prakse in ni izkazala opustitev sporne prakse tekem postopka nadzora.

231. Na podlagi vsega zgoraj navedenega prekrškovni organ nedvomno ugotavlja, da gre za trajajočo kršitev 9. člena ZPOMK-1 in od dne 1. 5. 2004 dalje tudi 102. člena PDEU in da je izvedeni dokazni postopek pokazal, da je ugotovljena in zgoraj opisana zloraba prevladujočega položaja kršiteljice pravne osebe trajala od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013.

²⁷⁴ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 25 in nasl. (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

²⁷⁵ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 36 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

VI. Opredelitev kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU kot trajajočega prekrška

232. V skladu z 8. členom ZP-1 se v postopku o prekršku, v kolikor ZP-1 ne določa drugače, smiselno uporabljajo določbe kazenskega zakonika glede silobrana, skrajne sile, prisiljenosti, neprištevnosti, naklepa, malomarnosti, dejanske in pravne zmote, storilca in sostorilca, napeljevanja in pomoči ter časa in kraja storitve kaznivega dejanja. Glede časa izvršitve je v kazenskem pravu sprejeta tki. delavnostna teorija, po kateri se šteje, da je prekršek storjen takrat, ko je storilec deloval (storitveni prekrški) ali pa ko bi moral delovati (opustitveni prekrški), pri čemer pa trenutek nastanka posledice ni relevanten (18. člen Kazenskega zakonika; v nadaljevanju: KZ-1²⁷⁰). Pri trajajočem prekršku (oziroma pri trajajočem kaznivem dejanju) se za čas izvršitve šteje celoten čas, v katerem je storilec vzdrževal protipravno stanje.

233. Trajajoči prekršek je tisti prekršek, pri katerem kršiteljica povzroči nastanek protipravnega stanja in ga določen čas vzdržuje. Izvrševanje takega dejanja tako traja dalj časa in storilec stanja, ki ga je povzročil, vzdržuje določen čas. Pri tem se prekršek obnavlja, dokler storilec ne prekine protipravnega stanja oziroma taka prekinitev ne nastopi iz drugih razlogov. Uresničitev protipravnega stanja in njegovo vzdrževanje sta bistveni lastnosti trajajočega prekrška. Pri prekrških s trajajočim delovanjem se v čas prekrška zajame vso kontinuirano ravnanje od pričetka do časa, ko se to ravnanje prekine. Šteje se, da je takšen prekršek dokončan, ko protipravno stanje preneha.²⁷⁷ Gre za eno samo dejanje, in sicer ne glede na to, koliko časa traja protipravno stanje. Za čas izvršitve trajajočega prekrška velja čas, ko protipravno stanje preneha, in sicer v zvezi z vprašanjem kateri zakon uporabiti in v zvezi z zastaralnimi roki. V zvezi z vprašanjem prištevnosti in krivde pa se kot čas izvršitve upošteva čas, ko je storilec povzročil protipravno stanje.²⁷⁰ Prekršek je tako storjen z zadnjim dejanjem storilca. Čas trajanja protipravnega stanja pa je pomemben tudi kot kvalifikatorna okoliščina.²⁷⁰

234. Trajanje protipravnega stanja oziroma prepovedanega ravnanja, t.j. v predmetnem postopku o prekršku zlorabe prevladujočega položaja, je eden bistvenih elementov kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU ter s tem prekrška. Bistvena lastnost pri zlorabi prevladujočega položaja je v tem, da se protipravno stanje vzdržuje in da se prekršek obnavlja, dokler ne nastopi prekinitev. Bistvena elementa trajajočega prekrška zlorabe prevladujočega položaja sta neprekinjenost in čas trajanja kršitve, t.j. določitev začetka in konca trajanja kršitve (dejanski in nedvoumno ugotovljeni konec kršitve oziroma datum izdaje ugotovitvene odločbe v nadzornem postopku v skladu z ZPOmK-1)²⁸⁰. Trajanje kršitve pri kršitvi 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU je bistveno povezano s samim pojmom trajajoče kršitve. Iz zakonskega opisa prekrška (zakonski dejanski stan prekrška) in tako 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU izhaja, da označuje trajajoče stanje in ne hipno dejanje.

235. Prekrškovni organ glede na zgoraj navedeno ugotavlja, da se prekršek po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 in tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 v smislu določbe 18. člena KZ-1 v zvezi z 8. členom ZP-1 šteje za trajajoči prekršek. Protipravno stanje prepovedanega ravnanja, t.j. v predmetni zadevi zlorabe prevladujočega položaja, traja od vzpostavitve protipravnega stanja do prenehanja. Storilec ves čas protipravnega stanja napada zavarovano dobrino (učinkovito konkurenco) in je tako prekršek končan šele, ko protipravno stanje (preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na ozemlju Republike Slovenije) preneha.

236. Prekrškovni organ je v izvedenem dokaznem postopku nedvoumno ugotovil, kot je obrazloženo zgoraj, da je zloraba prevladujočega položaja s strani kršiteljice pravne osebe in s tem prekršek po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 trajala od 1. 1. 2003 do

²⁷⁰ Uradni list RS, št. 50/12 - uradno prečiščeno besedilo in 63/13 - odločba US

²⁷⁷ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Ips 88515/2010-44 z dne 11. 4. 2013.

²⁷⁸ Prim. sodbe Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Ips 260/2007 z dne 10. 1. 2008, opr. št. I Kp 1299/2006 z dne 28. 2. 2007, odločba Ustavnega sodišča RS opr. št. UJ-98/02-11 z dne 28. 10. 2004. Glej tudi Ambrož Matjaž: Kdaj je trajajoče kaznivo dejanje dokončano?, objavljeno v Pravni praksi, 2007, št. 30, str. 16.

²⁷⁹ Glej tudi Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Ips 88515/2010-44 z dne 11. 4. 2013.

²⁸⁰ Upravna odločba v predhodnem postopku nadzora opr. št. 306-90/2009-169 je bila izdana dne 24. 4. 2013 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2), s katero je Agencija stranki postopka naložila, da mora prenehati s kršitvijo 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU (2. točka izreka upravne odločbe opr. št. 306-90/2009-169).

24. 4. 2013, ko je Agencija v predhodnem nadzornem postopku izdala upravno določbo, s katero je kršiteljici pravni osebi naložila, da mora z dnem vročitve odločbe prenehati z ugotovljeno kršitvijo (2. točka izreka upravne odločbe opr. št. 306-90/2009-169 z dne 24. 4. 2013²⁸¹) ter je tako Agencija z izdajo upravne odločbe kršitev 9. člena ZPOMK-1 in 102. člena PDEU prekinila²⁸². Tudi Vrhovno sodišče RS je v upravnem sporu zoper upravno odločbo potrdilo ugotovljeno trajanje kršitve od 1. 1. 2003 do dne izdaje upravne odločbe 24. 3. 2014.²⁸³ Navedeno ugotovljeno trajanje zlorabe prevladujočega položaja je v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo izdano v predhodnem postopku nadzora v celoti potrdilo tudi Vrhovno sodišče.²⁸⁴

237. Glede trajanja ugotovljenih prekrškov odgovornih oseb po tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOMK-1 se je Agencija opredelila v nadaljevanju te odločbe o prekršku, zato se na tem mestu sklicuje na spodnjo obrazložitev.

3) Opredelitev prekrškovnega organa do ostalih navedb kršiteljic v pisnih izjavah o dejstvih oziroma okoliščinah prekrška

238. Prekrškovni organ se v nadaljevanju te odločbe o prekršku opredeljuje do navedb kršiteljic, ki so jih podale v pisnih izjav o dejstvih oziroma okoliščinah očitanih prekrškov, do katerih se še ni opredelil v tej odločbi o prekršku. Prekrškovni organ poudarja, da je preučil vsa dejstva in dokaze ter zaključil, da so navedbe kršiteljic v zvezi s storitvijo očitanih jim prekrškov neutemeljene. Dejansko stanje je v predmetnem postopku o prekršku v celoti pravilno in popolno ugotovljeno ter na tako ugotovljeno dejansko stanje je prekrškovni organ tudi pravilno uporabil materialno pravo.

239. Kršiteljici pravna oseba in odgovorna oseba [redacted] sta v skupni pisni izjavi, na katero se sklicujeta tudi kršiteljici odgovorni osebi [redacted] in [redacted], prekrškovnemu organu očitali nepravilno in nepopolno ugotovljeno dejansko stanje, da obvestilo ne vsebuje dejstev in okoliščin storitve očitane prekrška in je zato kršena njuna pravica do izjave in obrambe. Prekrškovni organ je kršiteljice v predmetnem postopku o prekršku seznanil z dejstvi in okoliščinami očitanih jim prekrškov, pravno opredelil prekrške ter jih je poučil o pravnih jamstvih v prekrškovnem postopku z obvestili o dejstvih in okoliščinah očitanih jim prekrškov, vse v skladu s 55. členom ZP-1.²⁸⁵ Pisno obvestilo s poukom je vsebovalo pojasnilo, da se kršiteljice obravnavajo kot domnevni kršitelji. Prav tako so bili kršitelji seznanjeni s ključnim obremenilnim gradivom. Vsebovalo je opis dejanja prekrška, ki se očita kršiteljicam, pouk, da se lahko izjavijo o dejstvih in okoliščinah prekrška, predlagajo dokaze, ker jih sicer v postopku ne bodo mogle več uveljavljati, opozorilo o pravici do molka in o privilegiju proti samoobdožitvi, ki velja tudi za bližnje.²⁸⁶ Neutemeljene so navedbe kršiteljic, da ravnanja, ki naj bi predstavljala prekršek, v obvestilu niso navedena ter da niso navedeni dokazi, saj iz vpogleda v obvestila o prekršku izhaja, da je ravnanje, ki naj bi predstavljalo prekršek zlorabe prevladujočega položaja, navedeno, prav tako je prekrškovni organ obvestilu priložil upravno odločbo in sodbo Vrhovnega sodišča, iz katerih izhaja natančno ugotovljeno dejansko stanje kršitve prepovedi zlorabe prevladujočega položaja. Prekrškovni organ glede navedb, da se o upravni odločbi in sodbi Vrhovnega sodišča ni mogoče izjaviti, poudarja, da lahko s prosto presojo dokazov za svojo odločitev v prekrškovnem postopku uporabi vsa dejstva in dokaze, ugotovljene v nadzornem postopku, ki se vodi v skladu z ZPOMK-1. Kršiteljice so se o očitanih prekrških obsežno izjavile in zaniemale storitev očitanih prekrškov, kar izhaja iz pisnih izjav kršiteljic v pisnu.²⁸⁷ Prekrškovni organ pojasnjuje, da gre za kršitev pravice do izjave takrat, ko je glede na

²⁸¹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2.

²⁸² Bistvena elementa trajajočega prekrška zlorabe prevladujočega položaja sta neprekinjenost in čas trajanja kršitve, t.j. določitev začetka in konca trajanja kršitve (dejanski in nedvoumno ugotovljeni konec kršitve oziroma datum izdaje ugotovlitvene odločbe v nadzornem postopku v skladu z ZPOMK-1. Za čas izvršitve trajajočega prekrška velja čas, ko prekršno stanje proučimo, in sicer v zvezi z vprašanjem kateri zakon uporabiti.

²⁸³ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 36 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

²⁸⁴ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 36 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

²⁸⁵ Dokumenti opr. št. 3063-3/2014-3, 3063-3/2014-4, 3063-3/2014-5 in 3063-3/2014-6.

²⁸⁶ Glej Čas P. in ostali, Zakon o prekrških s komentarjem, GV Založba, Ljubljana 2009, str. 267 in nastl.

²⁸⁷ Dokumenti opr. št. 3063-3/2014-10, 3063-3/2014-11, 3063-3/2014-14 in 3063-3/2014-15.

okolščine konkretnega primera očitno, da storilec nikoli v postopku ni bil seznanjen z očitanim prekrškom in relevantnimi okoliščinami in se zato o tem ni mogel izjaviti.²⁰⁸

240. Navajanja kršiteljic, da je pregon za očitane prekrške zastaran in da je treba uporabiti določbe ZP-1E (iz leta 2008), ki določajo 2 letni zastaralni rok, kot milejša, so neutemeljena. Prav tako so neutemeljeni očitki o napačni pravni kvalifikaciji dejanja, ker je treba uporabiti ZPOmK kot milejši zakon. Prvi odstavek 42. člena ZP-1 določa, da postopek o prekršku ni dopusten, če pretečeta dve leti od dneva, ko je bil prekršek storjen. Če je prekršek storjen na področju varstva konkurence, postopek o prekršku ni dopusten, če preteče pet let od dneva, ko je bil prekršek storjen. Zastaranje pri trajajočih prekrških, pri katerih storilec z izvršitvenim dejanjem povzroči protipravno stanje z nenehno obnavljajočo se posledico, začne teči šele s prenehanjem tega stanja, ko storilec preneha izvrševati zakonske znake očitane prekrška.²⁰⁹ Za čas izvršitve trajajočega prekrška velja čas, ko protipravno stanje preneha, in sicer v zvezi z vprašanjem, kateri zakon uporabiti, in v zvezi z zastaralnimi roki. Iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da je protipravno stanje zlorabe prevladujočega položaja prenehalo oziroma je bilo prekinjeno z izdajo odločbe v nadzornem postopku dne 24. 4. 2013. Navedeno je potrdilo tudi Vrhovno sodišče v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo, izdano v predhodnem postopku nadzora.²¹⁰ Glede na navedeno je tako treba uporabiti ZPOmK-1, in sicer tako glede pravne opredelitve prekrška kot glede sankcije in zastaralnih rokov. V skladu s 75. členom ZPOmK-1 in prvim odstavkom 42. člena ZP-1 postopek o prekršku po 73. členu ZPOmK-1 ni dopusten, če preteče pet let od dneva, ko je bil prekršek storjen, vendar pa postopek o prekršku v nobenem primeru ni več mogoč, ko poteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje postopka o prekršku. Navedena člena tako določata relativni 5 letni in absolutni 10 let zastaralni rok.

241. Glede uporabe milejšega zakona prekrškovni organ pojasnjuje, da ZP-1 v drugem odstavku 2. člena določa, da se uporabi zakon ali predpis, ki je za storilca milejši, če se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo materialnopravne določbe tega zakona ali predpis, ki določa prekršek. Ker se za čas izvršitve trajajočega prekrška šteje čas, ko je protipravno stanje prenehalo, prekrškovni organ ugotavlja, da se materialnopravne določbe ZPOmK-1 niso spremenile in zato načelo uporabe milejšega zakona ne pride v poštev.

242. Zatrjevanja kršiteljic, da prekrškovni organ z ničemer ni izkazal obstoja splošne poslovne prakse, ki naj bi bila vzpostavljena in trajala 10 let, ker se ne sklicuje na noben splošni akt ali navodilo, ter da so izpostavljena le posamezna ravnanja, so neutemeljena. Prekrškovni organ se sklicuje na zgornjo obrazložitev te odločbe o prekršku, poglavje Opis ravnanj pravne osebe PRO PLUS d.o.o. in njihova presoja, in se ne ponavlja. Tudi Vrhovno sodišče je v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo ugotovilo obstoj poslovne prakse kršiteljice pravne osebe.²¹¹ Iz izvedenega dokaznega postopka, in sicer iz listinskih dokazov, navedenih v poglavju Opis ravnanj pravne osebe PRO PLUS d.o.o. in njihova presoja, je razviden obstoj poslovne prakse. Dokazujejo namreč obstoj različnih dogovorov in sklenjenih pravnih poslov o ekskluzivnem oglaševanju z različnimi oglaševalci v daljšem časovnem obdobju in s tem poslovne prakse pravne osebe PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih pravne osebe PRO PLUS d.o.o. V zvezi s tem prekrškovni organ poudarja, da je neutemeljeno zatrjevanje kršiteljic o zanemarljivem številu poslov glede na absolutno število poslov ter da zato ni dokaza o poslovni praksi. Navedeno ne vpliva na ugotovljeno dejansko stanje in ne izpodbija dokazov, na katerih temelji ugotovitev prekrškovnega organa o obstoju poslovne prakse o oglaševanju v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., s čimer so bili oglaševalci²¹² vezani na oglaševanje v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. z ekskluzivnostjo (100 % delež) oglaševanja pri podjetju PRO PLUS d.o.o. oziroma s pogodnimi popusti za zvestobo za oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o. Podjetje PRO PLUS d.o.o. je sklepalo ekskluzivne dogovore o televizijskem oglaševanju, pritiskalo na oglaševalce, da so sklepali tovrstne dogovore, zahtevalo od oglaševalcev večje deleže oglaševanja, kot so jih bili ti sicer pripravljeni investirati pri podjetju PRO PLUS d.o.o., oglaševalcem prepovedovalo

²⁰⁸ Prim. Sklep in Sodba opr. št. ZSV-1765/2009-2-115.

²⁰⁹ Glej tudi Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. IV Ips 33/2009 z dne 20. 4. 2010.

²¹⁰ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 36 (priloga dokumenta opr. št. 3083-3/2014-2).

²¹¹ Sodba Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 25 in nasl.

²¹² Sodba Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 36.

oglaševati pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o., spremljalo njihove deleže oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. in odkupovalo deleže oglaševanja pri slednjih, za vse navedeno pa je oglaševalcem ponujalo ugodnosti oziroma popuste, s katerimi jih je vezalo nase. Vse navedene prakse pa je treba v konkretni zadevi razumeti v smislu splošne politike podjetja PRO PLUS d.o.o., usmerjene v preprečevanje vstopa na trg in možnosti rasti za obstoječe in potencialne konkurente in izrinjanja konkurentov s trga, vse z namenom, da bi ohranilo oziroma celo izboljšalo svoj položaj na trgu.

243. Glede očitkov kršiteljic o trajanju kršitve oziroma prekrška zlorabe prevladujočega položaja se je prekrškovni organ že opredelil v tej odločbi o prekršku zato se na tem mestu ne ponavlja in se sklicuje na zgornjo obrazložitev. Kršiteljice zatrjujejo, da se ne morejo opredeliti do dejstva trajanja kršitve zlorabe prevladujočega položaja do 24. 4. 2013, ker prekrškovni organ glede tega ni opredelil v obvestilih, nato pa se kršiteljice do tega obsežno opredelijo, kot izhaja iz zgoraj povzetih izjav. Ti očitki so tako irelevantni. Prekrškovni organ poudarja, da je trajanje kršitve prepovedi zlorabe prevladujočega položaja s strani kršiteljice pravne osebe Agencija ugotovila v predhodnem nadzornem postopku, v celoti pa je temu pritrnilo tudi Vrhovno sodišče v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo.²⁹³

244. Zatrjevanje kršiteljic, da ni mogoče zaključiti, da so storile očitane jim prekrške, ker Agencija v obvestilu ni izkazala protikonkurenčnega namena ravnanja, je neutemeljeno. Podjetje s prevladujočim položajem je podvrženo strožjim kriterijem glede dopustnosti ravnanja na trgu v skladu s konkurenčnim pravom kot preostali konkurenti, ki tega položaja nimajo. Zaradi te posebne odgovornosti je prepovedana zloraba položaja z ravnanjem, ki je drugače sprejemljivo za ostale konkurente, tudi, če ni imelo namena storiti zlorabo prevladujočega položaja. Bitven je učinek ravnanja na trg, z vidika ohranjanja konkurence oziroma razvoja konkurence na trgu. Prekrškovni organ poudarja, da pri zlorabi prevladujočega položaja z izključnimi sporazumi in pogojnimi popusti za zvestobo zadostuje ugotovitev, da se z ravnanjem skuša omejiti konkurenca oziroma da ima ravnanje lahko takšen učinek.²⁹⁴ Tudi Vrhovno sodišče je v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo o ugotovitvi kršitve prepovedi zlorabe prevladujočega položaja, izdano v predhodnem postopku nadzora, potrdilo, da gre pri zlorabi prevladujočega položaja za objektivni koncept. Pri presoji o obstoju zlorab se tako ne zahteva namen kršitelja, temveč se v vsakokratnih okoliščinah konkretne zadeve presoja učinek spornega ravnanja na trg, in sicer z vidika ohranjanja še obstoječe konkurence na trgu oziroma razvoja te konkurence.²⁹⁵ Da bi se dokazala kršitev 102. člena PDEU zadostuje dokaz, da ravnanje podjetja s prevladujočim položajem, pri katerem je prišlo do zlorabe, skuša omejiti konkurenco, ali z drugimi besedami, da bi ravnanje lahko imelo tak učinek.²⁹⁶ Dejanskih učinkov sporne zlorabe v skladu z navedenim ni treba izkazati. Tudi Vrhovno sodišče je v postopku upravnega spora zoper upravno odločbo izdano v predhodnem nadzornem postopku poudarilo, da gre za objektivni koncept, kar pomeni, da se pri presoji o obstoju zlorabe kot »pogoj« za vzpostavitev kršitve ne zahteva namen kršitelja, temveč se v vsakokratnih okoliščinah konkretne zadeve presoja učinek spornega ravnanja na trg, z vidika ohranjanja še obstoječe konkurence na trgu oziroma razvoja te konkurence.²⁹⁷ V tej odločbi je dokazano, da so dejanja podjetja PRO PLUS d.o.o., ki predstavljajo kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja, skušala omejiti konkurenco, to pomeni, da so očitno lahko imela tak učinek.

245. Glede očitkov o napačni uporabi materialnega prava ter posledično napačni pravni kvalifikaciji prekrška, prekrškovni organ poudarja, da se pri trajajočih prekrških glede uporabe zakona kot čas storitve prekrška šteje čas prenehanja protipravnega stanja. Ker je protipravno stanje prenehalo dne 24. 4. 2013 se uporablja ZPOmK-1 tako glede pravne kvalifikacije prekrška kot zastaralnih rokov. Za kršiteljice odgovorne osebe se glede na obdobje opravljanja

²⁹³ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 36 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

²⁹⁴ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 29 in nastl.

²⁹⁵ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 30 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

²⁹⁶ Zadeva T-203/01, Manufacture française des pneumatiques Michelin proti Komisiji (Michelin II), sodba z dne 30. septembra 2003, Recueil 2003, str. II-4071, odst. 239, in zadeva T-219/99, British Airways proti Evropski komisiji (British Airways), sodba z dne 17. decembra 2003, Recueil 2003, str. II-5917, odst. 250.

²⁹⁷ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 30 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

njihove funkcije v pravni osebi tudi uporablja ZPOmK-1. Prekrškovni organ na tem mestu ugotavlja, da je tudi prej veljavni ZPOmK določal zlorabo prevladujočega položaja kot prekršek, in sicer v drugi alineji prvega odstavka 52. člena ZPOmK-1 in v tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 52. člena ZPOmK-1. Irelevantno je sklicevanje kršiteljic na sodbo Vrhovnega sodišča opr. št. IV Ips 129/2010, ker se sodba nanaša na primer, ko se je po storitvi prekrška spremenil zakon, za katerega pa je sodišče ugotovilo, da ni milejši.²⁹⁸ V tem postopku o prekršku pa prekrškovni organ ugotavlja, da se po izvršitvi trajajočega prekrška (prenehanje protipravnega stanja) materialni predpis ni spremenil.

246. Neutemeljene so trditve kršiteljic o kršitvi pravnih jamstev v kazenskem postopku, ker kršiteljici pravni osebi tekom predhodnega postopka nadzora, ki je zaradi narave ZPOmK-1 kaznovalni postopek, niso bile zagotovljene pravice, ki jih Ustava RS določa v 29. členu. Predhodni postopek nadzora se ni vodil kot prekrškovni postopek in ni kaznovalni postopek, ampak upravni postopek. Zato ni bilo potrebe, da so pravni osebi zagotovljena vsa pravna jamstva v kazenskem postopku iz 29. člena Ustave RS. Ne glede na navedeno prekrškovni organ ugotavlja, da je imela kršiteljica pravna oseba v nadzornem postopku pravico do obrambe, saj je podala izjavo o povzetku relevantnih dejstev, v postopku pridobivanja podatkov je imela zagotovljen privilegij zoper samoobtožbo (3. odstavek 27. člena ZPOmK-1). Prekrškovni postopek je kaznovalni postopek. Z obvestilom o dejstvih in okoliščinah očitanih prekrškov²⁹⁹ so bile kršiteljice poučene v skladu s 55. členom ZPOmK-1 in so jim tako v tem postopku o prekršku zagotovljena vsa pravna jamstva. Kršiteljice so bile seznanjene s pravnimi vidiki uvedenega postopka o prekršku ter poučene o pravicah, ki jim gredo kot kršiteljicam pred izdajo odločbe o prekršku.

247. Kršiteljice zatrjujejo prolustravnost 55. člena ZP-1, ker kršiteljem v postopkih o prekrških zaradi kršitev prava varstva konkurence ni dan primeren rok za pripravo svoje obrambe, in predlagajo, da prekrškovni organ na podlagi 24. člena Zakona o ustavnem sodišču (v nadaljevanju: ZUstS)³⁰⁰ vložijo pobudo za oceno ustavnosti določbe 55. člena ZP-1. Prekrškovni organ poudarja, da pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti predpisa lahko da, kdor izkaže pravni interes, ki je podan, če predpis neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Glede na navedeno prekrškovni organ ugotavlja, da ni upravičen predlagatelj za začetek postopka za oceno ustavnosti, prav tako pa ni pristojni vložiti zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti v skladu s 23. in 23.a členom ZUstS.

248. Prekrškovni organ ugotavlja, da je neutemeljen argument kršiteljic, da je kršiteljica pravna oseba zgolj prilagodila ravnanje razmeram na trgu in da je poslovala enako kot RTV SLO. Kot že navedeno, je podjetje s prevladujočim položajem podvrženo strožjim kriterijem dopustnosti ravnanja na trgu od podjetij, ki tega položaja nimajo. Zaradi te posebne odgovornosti je nedopustna tudi zloraba položaja z ravnanjem, ki je sprejemljivo za ostale konkurente.³⁰¹ Glede na navedeno so tudi irelevantne navedbe kršiteljic, da je kršiteljica pravna oseba zaradi izdane upravne odločbe v predhodnem postopku nadzora opr. št. 306-90/2009-169, s katero je Agencija ugotovila kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja, omejena pri svobodnem nastopanju na trgu. Kršiteljica pravna oseba mora ravnati zakonito ne glede na izdano odločbo Agencije.

249. Kršiteljice so v pisnih izjavah navajale, da poskus prekrška ni kazniv in da če podjetje poskusi zlorabiti prevladujoč položaj na upoštevnem trgu ni mogoče zaključiti, da je bil prekršek storjen po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1. Ker prekrškovni organ ni dokazal, da je bila potencialno sporna vsebina komunikacije prenesena v pogodbe z oglaševalci, do negativnih učinkov na učinkovito konkurenco ni moglo priti. Prekrškovni organ poudarja, da iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da so v spisu dokazi iz začetne faze izdajanja ponudb oglaševalcem in tudi pogodbe, iz katerih so razvidni sporni deleži oglaševanja. Obstoj zavez o ekskluzivnosti in vezavi višine popustov na delež oglaševanja je utemeljen na številnih določbah o pogodbenih penalah v primeru neizpolnjevanja deleža oglaševanja, ki izhajajo iz različnih

²⁹⁸ Prekrškovni zakon, ki je veljal v času storitve prekrška in ki je določal krajše zastaralne roke kot pozneje sprejeti zakon (s katerim so bili ti roki podaljšani), je za storilca milejši.

²⁹⁹ Dokumenti opr. št. 3063-3/2014-3, 3063-3/2014-4, 3063-3/2014-5 in 3063-3/2014-6.

³⁰⁰ Uradni list RS, št. 64/07 - uradno prečiščeno besedilo in 109/12.

³⁰¹ Glej Sodbu Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točka 29.

pogodb o poslovnem sodelovanju z različnimi oglaševalci. Nadalje prekrškovni organ poudarja, da gre pri zlorabi prevladujočega položaja za objektivni koncept in se ne zahteva namen kršiteljice. Iz izvedenega dokaznega postopka nedvomno izhaja, da je poslovna praksa kršiteljice pravno osebe lahko imela učinek na trgu, saj iz njenega delovanja izhaja nedopusten cilj omejitve konkurence in relevanten učinek na konkurenčne razmere na trgu in je zato kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja ugotovljena. Prekrškovni organ je navedeno že natančno obrazložil v tej odločbi o prekršku zato se sklicuje na zgornjo obrazložitev. Navedeno pa je potrdilo tudi Vrhovno sodišče v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo.

250. Kršiteljice zatrjujejo, da je pravna oseba pri vpogledu v prekrškovni spis ugotovila, da je prekrškovni organ vpogledal v spis predhodnega nadzornega postopka in pridobil določene dokumente ter da teh dokumentov v obvestilu ne navaja, zato je bila kršena njihova pravica do obrambe. Prekrškovni organ je kršiteljice z obvestili o dejstvih in okoliščinah očitanih prekrškov pozval, da se izjasnijo o dejstvih in okoliščinah prekrška in v obvestilih navedel opis dejanja, s katerim jih je seznanil s ključnim obremenilnim gradivom in jim omogočil, da o njem v zakonitem roku zavzamejo stališče, kar so kršiteljice tudi storile. Za kršitev pravice do izjave gre v primeru, ko je glede na okoliščine primera očitno, da storilec nikoli v postopku ni bil seznanjen z očitanim prekrškom in relevantnimi okoliščinami in se zato o tem ni mogel izjaviti. Prekrškovni organ ugotavlja, da temu ni tako, zato so navedbe kršiteljic o kršitvi pravice do obrambe neutemeljene.

251. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] je v pisni izjavi³⁰² navedla, da ne razpolaga s podatki, da bi se lahko izjavila o očitnem prekršku, in da zahteva, da ji prekrškovni organ takoj omogoči vpogled in kopijo vseh listin v upravnem spisu opr. št. 3063-90/2009 ter vpogled in kopijo spisa tega prekrškovnega postopka opr. št. 3063-3/2014. Prekrškovni organ je kršiteljico odgovorno osebo takoj po prejemu prošnje za vpogled v spis dne 16. 5. 2014³⁰³ obvestil, da lahko opravi vpogled v zadevni prekrškovni spis³⁰⁴, vendar, kot izhaja iz spisovne dokumentacije, kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] vpogleda v zadevni prekrškovni spis do izdaje te odločbe o prekršku ni opravila. Napačne so navedbe kršiteljice, da do poteka roka za izjavo ni prejela odgovora Agencije, saj iz spisovne dokumentacije izhaja, da ji je bilo dne 17. 5. 2014 poizkušen vročiti odgovor prekrškovnega organa na prošnjo za vpogled v spis prekrškovnega organa, vendar pošiljke ni prevzela, zato je bila pošiljka dne 2. 6. 2014 vložena v hišni predalčnik³⁰⁵. Rok za podajo izjave o dejstvih in okoliščinah prekrška je potekel dne 18. 5. 2014. Načelje iz spisovne dokumentacije izhaja, da je kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] nato v roku za pisno izjavo o prekršku posredovala še eno obsežno izjavo o prekršku, zato so navedbe o tem, da se ne more izjaviti o prekršku, neutemeljene. Očitki kršiteljice, da ji prekrškovni organ na podlagi obvestila o dejstvih in okoliščinah očitnega prekrška ni omogočil, da bi se sploh lahko izjavila o temeljnih dejstvih in okoliščinah in predlagala dokaze v svojo korist, so tako neutemeljeni.

252. Glede navedb kršiteljice odgovorne osebe [REDACTED], da dokazov o svoji nedolžnosti ne more podati, ker določba 55. člena ZP-1 s 5 dnevni rok ne daje primerne roka, v katerem bi odgovorna oseba lahko podala z vsemi dokazi utemeljene navedbe o neobstoju odgovornosti, ker ni več v nobenem razmerju s kršiteljico pravno osebo in nima dostopa do podatkov, s katerimi bi lahko sploh lahko pripravila svojo obrambo proti očitkom Agencije in ker obvestilo o dejstvih in okoliščinah prekrška ne vsebuje nobenega konkretnega očitka o ravnanju ali opustitvi dolžnega nadzorstva s strani kršiteljice odgovorne osebe, do katerega bi se odgovorna oseba lahko opredelila, prekrškovni organ ugotavlja, da so neutemeljene. Iz spisovne dokumentacije namreč izhaja, da kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] podala obsežno pisno izjavo o dejstvih in okoliščinah očitnega ji prekrška, in sicer dve.³⁰⁶ Glede očitkov o vsebini obvestila o prekršku pa se je prekrškovni organ že opredelil v tej odločbi o prekršku, zato se sklicuje na zgornjo obrazložitev in se ne ponavlja.

253. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] prekrškovnemu organu očita, da v zakonskem roku 5 dni ne more pripraviti odgovora na obvestilo, ker ima na podlagi pravil o uradnih urah

³⁰² Dokument opr. št. 3063-3/2014-11 in dokument opr. št. 3063-3/2014-14.

³⁰³ Dokument opr. št. 3063-3/2014-11.

³⁰⁴ Dokument opr. št. 3063-3/2014-12.

³⁰⁵ Dokument opr. št. 3063-3/2014-12.

³⁰⁶ Dokument opr. št. 3063-3/2014-14.

Agencije zgolj 3-krat tedensko možnost vpogleda v spis, kopiranje, obdelavo in pripravo odgovora na vsebino izredno velikega obsega spisovne dokumentacije. Prekrškovni organ ugotavlja, da kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] tekom roka za izjavo ni zaprosila za vpogled v prekrškovni spis in da je posredovala obsežno izjavo o dejstvih in okoliščinah prekrška³⁰⁷. Prekrškovni organ dodaja, da je kršiteljica pravna oseba večkrat vpogledala v zadevni prekrškovni spis,³⁰⁸ če bi kršiteljica odgovorna oseba zahteval vpogled bi ji ga prekrškovni organ tudi omogočil. Rok 5 dni za izjavo o prekršku pa je določen v skladu s 55. členom ZPOMK-1. Na podlagi navedenega so navedbe kršiteljice odgovorne osebe [REDACTED] v tem delu neutemeljene.

254. Kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED] in [REDACTED] sta navedli, da dokazov v svojo korist ne moreta predložiti, ker z njimi ne razpolagata, in sicer zaradi prenehanja delovnega razmerja [REDACTED] oziroma ker ima kršiteljica odgovorna oseba do njih dostop le v vlogi generalnega direktorja in teh listin enostavno ne more uporabiti za svoje osebne interese [REDACTED]. Navedbe kršiteljic so neutemeljene, saj iz spisovne dokumentacije izhaja, da sta podali obsežni izjavi o dejstvih in okoliščinah očitanih jima prekrškov ter da sta se v celoti sklicevali na pisno izjavo in dokaze kršiteljice pravne osebe, zato prekrškovni organ zaključuje, da so navedbe, da se ne moreta izjaviti, neutemeljene.

4) Ugotovitev kršitve 9. člena ZPOMK-1 in 82. člena PES/102. člena PDEU

255. Kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega, t.j. če je v nasprotju z 9. členom ZPOMK-1 in 102. členom PDEU zlorabljen prevladujoč položaj, je določena kot prekršek v drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOMK-1 in v drugem oziroma v tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOMK-1.

256. Z globo do deset odstotkov letnega prometa podjetja v predhodnem poslovnem letu se kaznuje za prekršek pravna oseba, če v nasprotju z 9. členom ZPOMK-1 ali 82. členom PES (sedaj 102. člen PDEU) zlorabi prevladujoč položaj. V skladu z drugim odstavkom 73. člena ZPOMK-1 se z globo od 5.000 do 10.000 eurov za prekršek iz druge alineje prvega odstavka 73. člena ZPOMK-1 kaznuje odgovorna oseba pravne osebe. Tretji odstavek 73. člena ZPOMK-1 določa, da če je narava storjenega prekrška iz prejšnjih odstavkov 73. člena ZPOMK-1 posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine protipravno pridobljene premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, se odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika kaznuje z globo od 15.000 do 30.000 eurov.

Opredeleitev navideznega idealnega steka

257. Prekrškovni organ je po izvedenem dokaznem postopku ugotovil, da je kršiteljica pravna oseba, v njenem imenu, za račun in korist kršiteljice odgovorne osebe, kršila 9. člen ZPOMK-1 in od leta 2004, in sicer od 1. maja 2004, ko je pričela veljati Uredba 1/2003/ES, tudi 82. člen PES (sedaj 102. člen PDEU).

258. ZP-1 v 27. členu določa, da gre za stek, če je storilec z enim dejanjem ali z več dejanji storil več prekrškov, postopek zanje pa teče pred istim organom. Navidezni idealni stek je v kazenskopравни teoriji podan, kadar se eno storilčevo dejanje lahko subsumira pod dva ali več zakonskih opisov kaznivih dejanj (ravnanj), vendar ni pravega steka in pride v poštev le en zakonski opis kaznivega dejanja, ki izključuje uporabo ostalih zakonskih opisov oziroma členov, zaradi odnosa specialnosti, odnosa subsidiarnosti ali odnosa konsumpcije.

259. Očitano ravnanje kršiteljic pomeni tako kršitev 9. člena ZPOMK-1 in od dne 1. 5. 2004 dalje tudi 82. člena PES (sedaj 102. člena PDEU)³⁰⁹, ki oba določata prepoved zlorabe

³⁰⁷ Dokument opr. št. 3063-3/2014-15.

³⁰⁸ Pri čemer je eden od pooblaščenecv kršiteljice pravne osebe, Odvetniška družba Fašun, Melihen, Milač, Strojani, o.p., d.o.o., Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana, isti kot pooblaščenec kršiteljice odgovorne osebe [REDACTED].

³⁰⁹ Kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja je kot prekršek določal tudi prej veljavni ZPOMK, in sicer v 52. členu. Ravnanje v nasprotju z 82. členom PES je določila kot prekršek novela ZPOMK-B (Uradni list RS, št. 40/07), veljavnosti od dne 8. 5. 2007.

prevladujočega položaja podjetja. Ker so kršiteljice z zgoraj opisanim ravnanjem izpolnile zakonske znake dveh prekrškov, in sicer ravnanje v nasprotju z 9. členom ZPOmK-1 in 82. členom PES (sedaj 102. členom PDEU), ker je bil izkazan učinek na trgovanje med državami članicami, ki je pogoj za uporabo 82. člena PES (sedaj 102. člena PDEU), ter tako dva prekrška po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 (pravna oseba) in dva prekrška po tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 (odgovorne osebe), je treba uprabiliti pravila o steku. Ker se za kršitev 82. člena PES (sedaj 102. člen PDEU) glede na kršitev 9. člena ZPOmK-1 zahteva dodaten element, in sicer vpliv na trgovanje med državami članicami, je celotna količina kršitve 9. člena ZPOmK-1 vsebovana v kršitvi 82. člena PES (sedaj 102. členu PDEU), zaradi česar gre v konkretnem primeru za navidezni idealni stek³¹⁰, in sicer sta navedeni kršitvi in tako prekrška po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 (pravna oseba) in po tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 (odgovorna oseba) med seboj v odnosu konsumpcije³¹¹. Prekrškovni organ je tako ravnanje kršiteljic opredelil kot en trajajoč prekršek in ne kot dva prekrška v realnem steku, saj je vzpostavljeno protipravno stanje in njegovo vzdrževanje trajalo neprekinjeno od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013, le da je imelo ravnanje kršiteljic od dne 1. 5. 2004 dalje še znake kršitve 82. člena PES (sedaj 102. člen PDEU), in sicer zaradi vpliva na trgovanje med državami članicami.³¹²

260. Glede na vse zgoraj navedeno so po prepričanju prekrškovnega organa v ravnanju kršiteljice pravne osebe in odgovornih oseb podani vsi objektivni zakonski znaki očitanih jim prekrškov, in sicer kršiteljici pravni osebi po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 in kršiteljicam odgovornim osebam po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1.

IV. ODGOVORNOST KRŠITELJIC ZA PREKRŠEK

261. 13. člen ZP-1, ki se uporablja glede na čas storitve prekrškov za kršiteljice odgovorne osebe ~~pravne osebe~~ in kršiteljico pravno osebo,³¹³ določa, da so pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ter odgovorne osebe teh subjektov, odgovorne za prekršek v skladu z ZP-1, če je v predpisu o prekršku tako določeno. Odgovornost za prekršek kršiteljice pravne osebe je urejena v 14. členu ZP-1, odgovornost za prekršek kršiteljice odgovorne osebe pa v členih 15. in 15.a ZP-1.

262. Člen 15. ZP-1³¹⁴, uveljavljen pred novelo ZP-1G, ki se uporablja za ugotavljanje odgovornosti odgovorne osebe ~~pravne osebe~~ glede na čas storitve prekrška, določa, da je odgovorna oseba odgovorna za tisti prekršek, ki ga stori pri opravljanju poslov, za katere je pooblaščen pri pravni osebi, če je bil storjen z njenim dejanjem ali z opustitvijo dolžnega nadzorstva. Odgovornost odgovorne osebe ne preneha zaradi tega, ker ji je prenehalo delovno razmerje v pravni osebi, ali ker je pravna oseba prenehala obstajati.

263. V skladu s prvim odstavkom 14. člena ZP-1 je pravna oseba odgovorna za prekršek, ki ga pri opravljanju njene dejavnosti storilec stori v njenem imenu, za njen račun ali v njeno korist ali z njenimi sredstvi. Prvi odstavek 15. člena ZP-1 določa, da je odgovorna oseba tista oseba, ki je pooblaščen opravljal delo v imenu, za račun, v korist ali s sredstvi pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, državnega organa ali organa samoupravnih lokalnih skupnosti. 15. a člen ZP-1 določa, da je odgovorna oseba odgovorna za prekršek, ki ga stori s svojim dejanjem (storitvijo ali opustitvijo) pri opravljanju dejavnosti pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali

³¹⁰ Gre za en prekršek, kljub temu, da je storilec s storitvijo prekrška uresničiti zakonske znake oziroma prepovedane posledice dveh ali večih zakonskih dejanskih stanov.

³¹¹ Za navidezni stek kaznivih dejanj zaradi razmerja konsumpcije gre, kadar se z logičnim primerjanjem zakonskih znakov kaznivih dejanj v steku na abstraktni ravni presoje ugotovi, da je kriminalna količina enega kaznivega dejanja vsebovana v kriminalni količini drugega (glej sodbo Višjega sodišča RS opr. št. VSC II Kp 50014/2010 z dne 18. 10. 2012.).

³¹² Glej Grilc, Feter in ostali, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 559.

³¹³ Za čas storitve se šteje čas, ko je protipravno stanje prenehalo, t.j. 24. 4. 2013.

³¹⁴ Uradni list RS, št. 3/07-UPB4, 17/08, 21/08

posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pri izvrševanju pooblastil državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti. Odgovornost odgovorne osebe za prekršek v skladu z drugim odstavkom 15. a člena ZP-1 ne preneha, če ji je prenehala zaposlitev ali ni več druge pravne podlage za delo v pravni osebi ali zanjo, za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, za državni organ ali samoupravno lokalno skupnost, kakor tudi ne, če je subjekt, pri katerem je delovala odgovorna oseba, prenehal obstajati ali opravljati dejavnost ali če ni več pogojev za ugotavljanje njegove odgovornosti za prekršek. Iz zgodovinskih izpiskov iz sodnega/poslovnega registra za pravno osebo PRO PLUS d.o.o.³¹⁵ izhaja, da v kršiteljici pravni osebi ni nadzornega organa.

264. Subjektivna odgovornost, na katero opozarjajo tudi kršiteljice odgovorne osebe, pomeni, da je mogoče za prekršek sankcionirati le storilca, ki je izpolnil vse zakonske znake prekrška, hkrati pa je do kršitve razvil določeno zavest in voljo, ki se mora kazati v obliki malomarnosti ali naklepa. V skladu z 9. členom ZP-1 je za prekršek odgovoren storilec, ki je prekršek storil iz malomarnosti ali z naklepom. 25. člen KZ-1³¹⁶, veljaven v času storitve prekrška, ki se v postopku o prekršku smiselno uporablja v skladu z 8. členom ZP-1, določa, da je kaznivo dejanje storjeno z naklepom, če se je storilec zavedal svojega dejanja in ga je hotel storiti (direktni naklep), ali če se je zavedal, da lahko stori dejanje, pa je v to privolil (eventualni naklep). V skladu s 26. členom KZ-1 je kaznivo dejanje storjeno iz malomarnosti, če storilec ni ravnal s potrebno pazljivostjo, čeprav se je zavedal, da lahko stori dejanje, pa je lahkomišlno mislil, da se to ne bo zgodilo ali da bo to lahko preprečil (zavestna malomarnost), ali če se ni zavedal, da lahko stori dejanje, pa bi se bil po okoliščinah in po svojih osebnih lastnostih tega moral in mogel zavedati (nezavestna malomarnost). Smiselno enako je naklep in malomarnost urejal tudi prej veljavni KZ.³¹⁷

265. Glede storitve očitanih prekrškov v sotorilstvu prekrškovni organ ugotavlja, da se v postopku o prekršku v skladu z 8. členom ZP-1 glede sotorilstva, če ZP-1 ne določa drugače, smiselno uporabljajo določbe kazenskega zakonika. KZ-1 v 20. členu določa, da je storilec kaznivega dejanja vsak, ki ga stori osebno ali z izrabljanjem in vodenjem ravnanj drugega (posredni storilec). Storilec kaznivega dejanja je tudi vsak, ki skupaj z drugim stori kaznivo dejanje, tako da zavestno sodeluje pri storitvi ali kako drugače odločilno prispeva k storitvi (sotorilec).³¹⁸ Prej veljavni KZ je sotorilstvo urejal v 25. členu, ki je določal, da, če dvoje ali več oseb skupno stori kaznivo dejanje tako, da sodelujejo pri izvršitvi, ali tako, da s kakšnim drugačnim dejanjem odločilno prispevajo k njegovi izvršitvi, se vsaka izmed njih kaznuje s kaznijo, predpisano za to dejanje.

266. Sotorilstvo se razlaga tako, da stori prekršek skupaj z drugimi ne samo listi, ki je neposredno udeležen pri samem izvršitvenem dejanju, ampak tudi listi, ki s kakšnim drugačnim dejanjem odločilno prispeva k izvršitvi.³¹⁹

267. Prekrškovni organ ugotavlja, da iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da so kršiteljice odgovorne osebe, vsaka v obdobju, v katerem so opravljale funkcije v vodstvenih organih pravne osebe, in sicer kot [REDACTED] ([REDACTED]) v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED], [REDACTED] od [REDACTED] do [REDACTED], kot [REDACTED] ([REDACTED]) v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED] in kot [REDACTED] ([REDACTED]) v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED] v obdobju [REDACTED] do [REDACTED], s sodelovanjem in v okviru svojih pooblastil pri opravljanju poslov oziroma dela v okviru opravljanja dejavnosti oglaševanja kršiteljice pravne osebe v imenu, na račun in v korist pravne osebe odločilno prispevale k storjenemu prekršku zlorabe prevladujočega položaja pravne osebe PRO PLUS d.o.o. (poglavje Opis ravnanj pravne osebe PRO PLUS d.o.o. in njihova presoja) tako, da so zavestno sodelovale pri izvršitvi. Pri izvršitvi prekrška so sodelovale v postopkih pogajanj z oglaševalci³²⁰ in/ali pri sklenitvi pravnih poslov³²¹, katerih cilj je bil a)

³¹⁵ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2.

³¹⁶ Uradni list RS, št. 55/08, 66/08 - popr., 39/09, 91/11, 50/12 - UPB1.

³¹⁷ Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 - popr., 23/99, 110/02 - ZDT-B, 40/04, 95/04 - UPB1

³¹⁸ Objektiven element sotorilstva (sodelovanjem pri izvršitvi oziroma če s kakšnim drugačnim dejanjem odločilno prispeva k izvršitvi) in subjektivni element sotorilstva (skupaj, t.j. zavest in volja o skupni izvršitvi dejanja - oseba, ki se je zavedala, da skupaj z drugimi sodeluje pri storitvi določenega dejanja in je šlela dejanje za svoje).

³¹⁹ Prim. sodba Vrhovnega sodišča RS opr. št. IV Ips 61/03 z dne 7. 1. 1994.

³²⁰ Dokumenti v spisu (elektronska komunikacija, ponudena dokumentacija, splošni pogoji).

ekskluzivni dogovor oziroma obveznost izključnosti in b) dogovor o deležu oglaševanja v PRO PLUS d.o.o., s katerimi so strankam pravne osebe (oglaševalcem) ponujali pogojne popuste za zvestobo, ki so bili med drugim odvisni od odstotka (deleža) oglaševalčeve celotne investicije v televizijsko oglaševanje (običajno za prihajajoče leto) v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. Ravnanje odgovornih oseb je bilo usklajeno in usmerjeno k istemu zgoraj navedenemu cilju, in sicer vezati čim večji del oglaševalskega trga na kršiteljico pravno osebo in ohraniti položaj vodilnega na trgu.

268. Skupna odločitev kršiteljic odgovornih oseb pri izvršitvi dejanja zlorabe prevladujočega položaja pravne osebe izhaja iz njihovega koordiniranega ravnanja pri uresničevanju komercialne politike, s katero si je pravna oseba prizadevala čim večji del oglaševalskega trga vezati nase z odvrčanjem oglaševalcev od oglaševanja pri konkurentih in tako izrinjati konkurente s trga oziroma omejevali njihov dostop do trga in rasti na trgu (npr. v elektronskem sporočilu [REDACTED] in [REDACTED] sporoča, [REDACTED] iz elektronskega sporočila z dne [REDACTED] katerega prejemnik je bil [REDACTED]).

269. Obstoj poslovne prakse izhaja iz številnih listinskih dokazov v spisu, ki dokazujejo obstoj različnih dogovarjanj z oglaševalci in sklenjenih pravnih poslov, pri katerih so sodelovale kršiteljice odgovorne osebe vsaka v okviru pooblastil za opravljanje dela ([REDACTED] in [REDACTED] kot podpisnika pogodb, [REDACTED] in [REDACTED] kot [REDACTED] pa v fazi dogovarjanja z oglaševalci in tudi kot podpisnika pogodb) in v obdobju opravljanja funkcije. Iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da je bil cilj strategije oziroma poslovne prakse (glej npr. [REDACTED] dokument z naslovom »[REDACTED]«³²⁴) podjetja PRO PLUS d.o.o. (odgovornih oseb v njenem imenu, na njen račun in v njeno korist) ohraniti prevladujoč položaj podjetja na trgu televizijskega oglaševanja v Republiki Sloveniji predvsem tako, da je kršiteljica pravna oseba konkurentom preprečevala vstop na trg, omejevala njihovo možnost za rast ter si jih prizadevala ohraniti šibke, jih oslabilo oziroma izločiti, zlasti tiste, za katere je domnevala, da bi lahko bili resni konkurenti na trgu.

270. Na seznanjenost vodstvenega kadra s poslovno prakso kaže tudi navedba odgovorne osebe [REDACTED] v pisni izjavi, da je vedno ravnala skladno z navodili zakonitih zastopnikov kršiteljice pravne osebe ter da je bil namen tedenskih poročil oddelka Trženja obveščenost nadrejenih o delu posameznih tržnikov (glej točko 156 te odločbe o prekršku).

271. Vsi izvedeni dokazi, zlasti pa položaj podjetja PRO PLUS na trgu, kažejo na to, da je podjetje PRO PLUS d.o.o. na podlagi ravnanj odgovornih oseb v celotnem obdobju trajanja kršitve zlorabljalo prevladujoč položaj na trgu. Pri tem ni potrebno, da Agencija za vsako leto trajanja kršitve predloži ločen dokaz, ko pa je iz vseh dokazov kot celote nedvomno razvidno, da je bila kršitev storjena in da je trajala celotno obdobje, kot je nedvomno ugotovljeno in dokazano v tej odločbi.

272. Direktor pravne osebe in tudi namestnik direktorja sta odgovorna za zakonitost poslovanja pravne osebe in sta tako dolžna skrbeti, da je poslovanje pravne osebe v skladu s pravnim redom, tako tudi v skladu s konkurenčnim pravom. Odgovorna sta za vodenje poslov pravne osebe, kar zajema sprejemanje in oblikovanje poslovne politike, njeno izvrševanje in tudi kontrolo izvrševanja sprejete poslovne politike. Tudi direktor trženja, kot vodja določenega dela pravne osebe v okviru notranje strukture pravne osebe, je v okviru pooblastil pri opravljanju dela dolžan skrbeti za zakonitost poslovanja pravne osebe, saj v okviru kršiteljice pravne osebe vodi del delovnega procesa, in sicer v okviru organizacijske enote oddelka trženja. Navedene odgovorne osebe obvezuje dolžnost poznavanja predpisov, ki vplivajo na zakonito poslovanje

³²¹ Dokumenti v spisu (pogodba, sklenjena z oglaševalci).

³²² Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 61).

³²³ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 5, dokument št. 14).

³²⁴ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 8, dokument št. 8).

pravne osebe, in tako jih obvezuje tudi dolžnost poznavanja konkurenčnega prava. Prekrškovni organ ugotavlja, da gre za področje pravnega reda, s katerim je nedvomno seznanjen vsak gospodarstvenik.

273. Prekrškovni organ na podlagi navedenega zaključuje, da je ugotovljen in dokazan dalj časa trajajoč vzorec ravnanja vseh treh kršiteljic odgovornih oseb [REDACTED], [REDACTED] in [REDACTED], ki so ravnale v imenu, na račun in v korist kršiteljice pravne osebe, vsaka v okviru svojih pooblastil in v obdobju opravljanja funkcije oziroma dela, za katerega so bile pooblaščenke pri pravni osebi. Ravnanje posamezne kršiteljice odgovorne osebe se tako odraža v povezavi oziroma usklajenosti z ravnanjem preostalih kršiteljic odgovornih oseb, vse skupaj v daljšem časovnem obdobju, in sicer skupno v obdobju od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013, vse s skupnim ciljem v okviru strategije ravnanja.

274. Od kršiteljic odgovornih oseb, ki so osebe na vodstvenih položajih, se pričakuje natančnejša seznanjenost s pravom, predvsem s pravnimi pravili, ki jih morajo pri svojem delu upoštevati. Prekrškovni organ ne dvomi, da so se glede na funkcijo, ki so jo kršiteljice odgovorne osebe opravljale, ter glede na delovne izkušnje ([REDACTED] je bil [REDACTED] kršiteljice pravne osebe od [REDACTED] do [REDACTED], [REDACTED] je bil do [REDACTED] nato do [REDACTED] in od [REDACTED] dalje [REDACTED] je [REDACTED] dalje³²⁵ zavedale, prepovedanosti dejanja.

275. Iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da je bila pravna oseba PRO PLUS d.o.o. (tako tudi kršiteljice odgovorne osebe) opozorjena na nezakonito ravnanje (elektronsko sporočilo z dne [REDACTED]³²⁶, v katerem je [REDACTED] sam opozoril podjetje PRO PLUS d.o.o., in sicer med drugim [REDACTED] in [REDACTED] da [REDACTED]). Kar glede na dejstvo, da se je kršiteljica pravna oseba oziroma v njenem imenu, na račun in v korist odgovorne osebe istih ravnanj posluževala pred letom 2007 in v nadaljevanju, potrjuje ugotovitve prekrškovnega organa, da so se kršiteljice pravna oseba in odgovorne osebe v njenem imenu očitanih ravnanj zavedale in hotele storiti. Nadalje so oglaševalci nasprotovali oglaševanju samo pri enem ponudniku televizijskih programov (elektronska dopisovanja med [REDACTED]). Navedeno dokazuje, da je bila pravna oseba in njene odgovorne osebe celo opozorjena na protipravno ravnanje, katerega jim očita tudi prekrškovni organ in katerega je tekom prekrškovnega postopka nedvomno ugotovil. Navedbe odgovornih oseb, da za prepovedanost ravnanj niso vedele, so tako neutemeljene.

276. Prekrškovni organ ne dvomi, da se je kršiteljica pravna oseba oziroma v njenem imenu odgovorne osebe zavedale prevladujočega položaja in posebne odgovornosti v skladu s konkurenčnim pravom, ki jo pravna oseba ima glede na njen položaj. Izvedeni dokazni postopek je namreč pokazal, da ima kršiteljica prevladujoč položaj na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije, katerega so je zavedala. Iz njenega ravnanja izhaja cilj vezave strank, preko katerega je težila k omejevanju njihove proste izbire pri različnih virih ponudbe in s tem onemogočala dostop na trg drugim ponudnikom, kar je imelo relevanten učinek na konkurenčne razmere na trgu. Prekrškovni organ tudi ne dvomi, da se je pravna oseba oziroma v njenem imenu odgovorne osebe zavedale učinkov ravnanja na konkurenco oziroma dejstva, da lahko povzročijo škodo konkurentom, in sicer z ekskluzivnostjo oziroma vezavo s ponujanjem pogojnih popustov za zvestobo, s čimer je oglaševalce odvrčalo od oglaševanja pri konkurentih pravne osebe in konkurence izrinjalo s trga oziroma omejevalo njihov dostop in rast na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije.

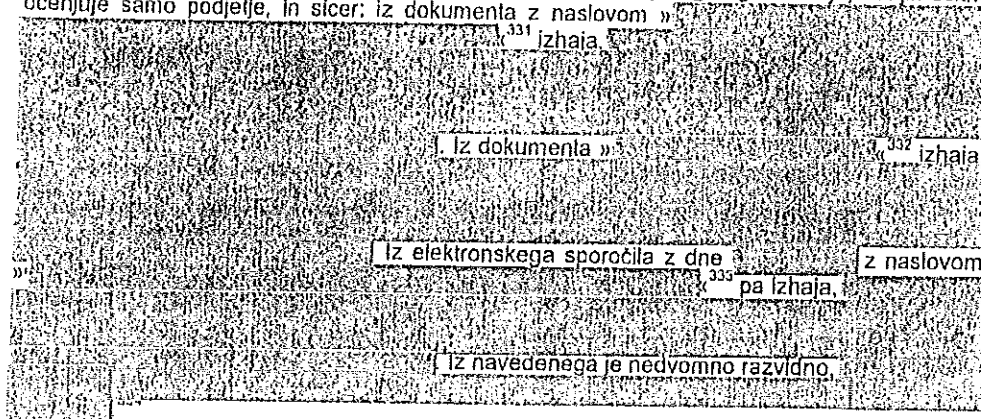
³²⁵ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2.

³²⁶ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 87).

³²⁷ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 46).

³²⁸ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 13, dokument št. 16).

277. Navedbe kršiteljic, da niso vedele, da ima kršiteljica pravna oseba prevladujoč položaj na upoštevem trgu, in da niso bile obveščene, da naj bi imela kršiteljica pravna oseba kadarkoli prevladujoč položaj na trgu, saj glede na okoliščine na trgu ni nikdar obstajal indic, da bi kršiteljica pravna oseba uživala tak položaj, so neutemeljene. Iz zgornje obrazložitve te odločbe o prekršku izhaja, da je Agencija že leta 2000 v upravni odločbi, s katero je odobrila koncentracijo podjetja Pro Plus d.o.o. in Kanala A, navedla, da ima Pro Plus d.o.o. vsaj 65 % tržni delež na upoštevem trgu in da se bo delež na oglaševalskem trgu okrepi. V upravni odločbi, s katero je Agencija odločila o koncentraciji podjetij Pro Plus d.o.o. in Televideo d.o.o., je Agencija zapisala, da je imelo podjetje Pro Plus d.o.o. leta 2005 67 % tržni delež.³²⁹ V predhodnem postopku nadzora, v izjavi o povzetku relevantnih dejstev, je kršiteljica pravna oseba tudi sama navedla, da znaša njen tržni delež 53 %.³³⁰ V tem odstavku 9. člena ZPOMK-1 je vzpostavljena domneva, da se šteje, da ima podjetje prevladujoč položaj, če je njegov tržni delež na trgu Republike Slovenije višji od 40 odstotkov. Nadalje so iz spisovne dokumentacije, in sicer iz dokumentov, ki jih je Agencija pridobila med opravljanjem preiskave, razvidni tržni deleži podjetja PRO PLUS d.o.o. na trgu televizijskega oglaševanja, kot jih očitno ocenjuje samo podjetje, in sicer: iz dokumenta z naslovom »³³¹

278. Iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da se je podjetje zavedalo, da na trgu predstavlja neizogibnega poslovnega partnerja z vidika oglaševalcev. Oglaševalcem je bilo namreč v interesu, da so oglaševali v programih podjetja PRO PLUS d.o.o. (zaradi privlačnega programa, visokega deleža gledanosti, nacionalne pokritosti programov itd.), kar pa se je lahko smatralo tudi kot vstopna ovira za druge udeležence na trgu (dejanske in potencialne), če so oglaševalci tako odvisni od podjetja PRO PLUS d.o.o., da jim to preprečuje prestop oziroma prenos dela oglaševalskega proračuna k drugim ponudnikom na trgu, torej konkurentom podjetja PRO PLUS d.o.o. Zaradi navedenega dejstva in zaradi tržne moči in namena ohranitve te tržne moči, se je posluževalo najhujših oblik dejanj, ki predstavljajo zlorabo prevladujočega položaja (ekskluziva, odkup deležev pri konkurentih, penali za kršitev pogodb, izrecna prepoved oglaševanja pri konkurentih, itd.). Poudariti je tudi treba, da predstavljajo prihodki od oglaševanja večino prihodkov kršiteljice pravne osebe, kar izhaja iz posredovanih podatkov, dejanje ki predstavlja kršitev pa se nanaša ravno te prihodke, zato je toliko bolj izkazan naklep, da se ohrani status vodilnega na trgu z zlorabo prevladujočega položaja na trgu.

279. Iz zgoraj navedenega in povzetega prekrškovni organ zaključuje, da so kršiteljice odgovorne osebe vedele za prevladujoč položaj podjetja PRO PLUS d.o.o. na trgu oglaševanja. Prav tako prekrškovni organ ne dvomi, kar je že obrazložil v tej odločbi o prekršku v poglavju Opis ravnanj pravne osebe PRO PLUS d.o.o. in njihova presoja, da so se kršiteljice zavedale, da izvajanje politike oziroma poslovne prakse pridobitve ekskluzivnih deležev oglaševanja oziroma deležev, ki so ustrezali znatnemu deležu povpraševanja posameznega oglaševalca,

³²⁹ Glej točko 124 te odločbe o prekršku.

³³⁰ Glej točko 134 te odločbe o prekršku.

³³¹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 8, dokument št. 8).

³³² Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 95).

³³³ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 4, dokument št. 12).

³³⁴ Glej točko 137 te odločbe o prekršku.

praksa vezave oglaševalcev s ponujanjem pogojnih popustov za zvestobo, prepoved oglaševanja pri konkurentih, prekinitve poslovnega razmerja z oglaševalcem, ker je le-to imelo namen oglaševati pri konkurentu, z namenom oviranja dostopa konkurentov na trg, pomeni zlorabo prevladujočega položaja in da je v skladu s konkurenčnim pravom prepovedano.

280. V predmetni zadevi gre za eno najhujših kršitev pravil prava varstva konkurence (zloraba prevladujočega položaja preko prakse ekskluzivnih pogodb oziroma pogojnih popustov za zvestobo), kar je ugotovilo tudi Vrhovno sodišče v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo izdano v predhodnem postopku nadzora.³³⁵ Izvedeni dokazni postopek, kar natančno izhaja iz ugotovljenega dejanskega stanja, opisanega v tej odločbi o prekršku (Opis ravnanj pravne osebe PRO PLUS d.o.o. in njihova presoja), je pokazal, da je pravna oseba, oziroma v njenem imenu, za račun oziroma korist kršiteljice odgovorne osebe, načrtno, t.j. s strategijo poslovanja oziroma poslovno prakso, izvajala politiko oviranja dostopa konkurentov na trg z namenom pridobitve ekskluzivnih deležev oglaševanja oziroma deležev, ki so ustrezali znatnemu deležu povpraševanja posameznega oglaševalca. Nadalje izhaja, kakšnih ugodnosti oziroma popustov so bili deležni oglaševalci v primeru danih zavez o deležu oglaševanja ter kakšna je bila kaznovalna politika podjetja PRO PLUS d.o.o., v kolikor zaveze s strani oglaševalcev niso bile izpolnjene. Vsa ta dejanja podjetja PRO PLUS d.o.o. namreč predstavljajo zlorabo prevladujočega položaja, kot eno najhujših kršitev konkurenčnega prava.

281. Prekrškovni organ na podlagi izvedenega dokaznega postopka ugotavlja, da so se kršiteljice odgovorne osebe zavedale prepovedanosti ravnanja v skladu s konkurenčnim pravom, pomena dejanja in posledic opisanih ravnanj na konkurenco³³⁶, t.j. da se z zahtevo po ekskluzivnosti oglaševanja oziroma s pogojnimi popusti za zvestobo odvrča oglaševalce od oglaševanja pri konkurentih kršiteljice pravne osebe in tako izrinja konkurente s trga oziroma omejuje njihov dostop do trga in rast na trgu, posledice so vključile v načrte in do dejanja in posledice oziroma vpliva na konkurenco niso bile lahkomišelnne, ampak so jo hotele. To izhaja iz poslovne prakse ohranjanja in utrjevanja prevladujočega položaja na trgu, ki pa so jo dosegale skupno in zavestno s prepovedanimi ravnanji.³³⁷ Kršiteljice so tako ravnale z namenom preprečevanja oziroma omejevanja konkurence, kar nedvomno izhaja iz koordiniranega ravnanja odgovornih oseb skozi obdobje od 1. 1. 2003 in 24. 4. 2013.

Odgovornost kršiteljice odgovorne osebe [REDACTED]

282. 15. člen ZP-1³³⁸, uveljavljen pred novelo ZP-1G, določa, da je odgovorna oseba odgovorna za tisti prekršek, ki ga stori pri opravljanju poslov, za katere je pooblaščen pri pravni osebi, če je bil storjen z njenim dejanjem ali z opustitvijo dolžnega nadzorstva. Odgovornost odgovorne osebe ne preneha zaradi tega, ker ji je prenehalo delovno razmerje v pravni osebi, ali ker je pravna oseba prenehala obstajati. V veljavo je dne 13. 3. 2011 stopil Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1G), ki samostojno opredeljuje odgovornost pravne in odgovorne osebe v členih 14, 14.a, 14.b, 15 in 15.a. V prehodnih določbah navedene novele je v šestem odstavku 52. člena določeno, da, v kolikor v prejšnjih določbah tega člena ni določeno drugače, se pred uveljavitvijo tega zakona začeti postopki nadaljujejo in končajo po dosedanjih določbah Zakona o prekrških. Ker se navedeni prekrškovni postopek ni začel pred uveljavitvijo ZP-1G³³⁹, je prekrškovni organ presodil odgovornost odgovorne osebe tudi po določilih novele ZP-1G, za katere ugotavlja, da glede ugotavljanja odgovornosti odgovorne osebe [REDACTED] v tem delu ni strožja.

³³⁵ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točki 8 in 9 (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

³³⁶ Glede posledic ravnanj na konkurenco glej točke 209 do 214 te odločbe o prekršku.

³³⁷ Glej točko 277 te odločbe o prekršku.

³³⁸ Uradni list RS, št. 3/07-UPB4, 17/08, 21/08.

³³⁹ Glej Jenull H. in Seliršek L. Zakon o prekrških z uvodnimi pojasnili, Z novelama ZP-1F in ZP-1G, Ljubljana 2011, str. 42 (Postopki o prekrških pravnih oseb, ki so se začeli pred uveljavitvijo novele ZP-1G (torej pred 13. 3. 2014) se na podlagi šestega odstavka 52. člena ZP-1G zaključijo še po starem sistemu, torej ob smiselni uporabi določb ZOPOKD in drugih institutov, kot so bili določeni v 13. 14. in 15. členu ZP-1, ki so veljali pred novelo ZP-1G).

283. Iz vpogleda v sodni/poslovni register za pravno osebo PRO PLUS d.o.o.³⁴⁰ izhaja, da je bil [REDACTED] pravne osebe PRO PLUS d.o.o. v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED], torej v času očitane prekrška v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED]. Kot izhaja iz vpogleda v sodni/poslovni register ter iz dokumentov prekrškovnega spisa je bil [REDACTED] v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED], nato je bil [REDACTED] [REDACTED], potem pa [REDACTED] [REDACTED] pa je [REDACTED] [REDACTED].³⁴¹ Iz zgodovinskih izpiskov iz sodnega/poslovnega registra za pravno osebo PRO PLUS d.o.o.³⁴² izhaja, da v kršiteljici pravni osebi ni nadzornega organa.

284. Prekrškovni organ na podlagi izvedenega dokaznega postopka ugotavlja, da se je odgovorna oseba zavedala prevladujočega položaja pravne osebe na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije in prepovedanosti ravnanj v skladu konkurenčnim pravom, kar je že bilo obrazloženo, zato se prekrškovni organ sklicuje na zgornjo obrazložitev. Pri opravljanju svojih nalog je odgovorna oseba dolžna ravnati s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika³⁴³ in jo tako pri poslovanju zavezuje posebej strog standard skrbnosti. Kršiteljico odgovorno osebo pravne osebe obvezuje dolžnost poznavanja predpisov, ki vplivajo na zakonito poslovanje pravne osebe in tako tudi poznavanje prava varstva konkurence, ki je eno temeljnih področij ravnanja podjetij in drugih pravnih oseb pri poslovanju. Direktor družbe je zadolžen za zakonitost poslovanja pravne osebe in pooblaščen opravljati posle oziroma delo v imenu, za račun in v korist pravne osebe. V aktu o ustanovitvi je določeno, da se morajo direktorji in izvršni direktorji v času svojega imenovanja v celoti posvečati ter skrbno in pošteno skrbeti za poslovanje družbe in pri tem ravnati v najboljšo korist družbe.

285. Pravna oseba, v imenu, na račun in v korist katere je ravnala odgovorna oseba, je z očitanim ravnanjem nase vezala oglaševalce, in sicer z ekskluzivnostjo oziroma s ponujanjem pogojnih popustov za zvestobo, s čimer je oglaševalce odvrčala od oglaševanja pri konkurentih in izrinjala konkurente s trga oziroma omejevala njihov dostop na trg. Glede na to, da je odgovorna oseba funkcijo direktorja pravne osebe opravljala [REDACTED] let, glede na njene delovne izkušnje v tej funkciji in glede na dolžno skrbnost ravnanja, prekrškovni organ ne dvomi, da je odgovorna oseba vedela za prevladujoč položaj pravne osebe PRO PLUS d.o.o., kar je bilo že pojasnjeno v tej odločbi o prekršku, in da se je zavedala učinka svojih ravnanj za konkurenco na trgu, ker je bil cilj strategije očiten, in je takšen učinek z vezavo oglaševalcev tudi želela. Pravna oseba je imela ves čas stabilen tržni položaj, tržni delež na upoštevem trgu je bil namreč ves čas stabilen in se je v povprečju gibal okrog 74 %³⁴⁴, prav tako iz koordiniranega ravnanja pri uresničevanju strategije izhaja namen ravnanja kršiteljice. Cilj ravnanj kršiteljice pravne osebe, v katerem imenu, na račun in v korist katere je ravnal, je bil ohraniti status kršiteljice pravne osebe kot vodilne na trgu. Odpovorna oseba se je zavedala položaja kršiteljice pravne osebe in konkurentov. Na trgu je bila kršiteljica pravna oseba neizogiben poslovni partner. Ta položaj je odgovorna oseba na škodo konkurentov in oglaševalcev in v končni luči poltrošnikov zlorabila, da je kršiteljici pravni osebi omogočila ohranitev položaja na trgu. Tako je zaradi naklepa odgovorne osebe narava prekrška posebno huda (tretji odstavek 73. člena ZPOmK-1).

286. Iz dokaznega postopka izhaja, da je [REDACTED] sodeloval pri oblikovanju ter uresnitvi poslovne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., in sicer v fazi pogajanj in dogovarjanj³⁴⁵, kot tudi pri sklenitvi pravnih poslov z oglaševalci (npr. pogodb o poslovnem sodelovanju ali pogodb o zakupu medijskega prostora)³⁴⁶. Iz dokazov izhaja, da je bil prisoten na sestankih, na katerih so sprejemali ključne

³⁴⁰ Dokument opr. št. 3063-3/2014-2.

³⁴¹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (Zgodovinski izpiski iz sodnega/poslovnega registra za kršiteljico pravno osebo, javne objave, pogodbe z oglaševalci in druga dokumentacija).

³⁴² Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2.

³⁴³ 263. člen Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 - uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 - odl. US in 82/13; v nadaljevanju: ZGD-1) v zvezi s 515. členom ZGD-1 določa, da mora član organa vodenja pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika, torej kršiteljico odgovorno osebo pravne osebe veže višji standard skrbnosti.

³⁴⁴ V skladu s petim odstavkom 9. člena ZPOmK-1 je 40 % tržni delež na upoštevem trgu določen kot zakonska domneva za obstoj prevladujočega položaja.

³⁴⁵ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokumenta št. 61).

³⁴⁶ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 9, dokumenta št. 36 in 39; mapa 9, dokument št. 10; mapa 12, dokument št. 6).

odločitve glede oglaševalcev (npr. iz elektronskega sporočila, navedenega v točki 165 te odločbe³⁴⁷) in da je podpisoval tudi pogodbe o poslovnem sodelovanju,³⁴⁸ kar pomeni, da bil seznanjen s prepovedanimi poslovnimi praksami in je kljub temu sodeloval v njih.

287. Kršiteljica odgovorna oseba v pisni izjavi izpostavlja, da iz obvestila in priložene odločbe ter sodbe Vrhovnega sodišča ne izhaja, da je ravnala v sotorilstvu pri storitvi prekrška in da je ves čas opravljanja funkcije generalnega direktorja kršiteljice pravne osebe izvajala dolžno nadzorstvo nad poslovanjem kršiteljice pravne osebe in skrbela, da je bilo poslovanje kršiteljice pravne osebe zakonito. Skrb za zakonitost pomeni ne le kontroliranje, ampak tudi ukrepanje. Iz spisovne dokumentacije izhaja, da so kršiteljice odgovorne osebe, vsaka v obdobju v katerem so opravljale ključne funkcije v pravni osebi v zvezi z prekrškom zlorabe prevladujočega položaja pravne osebe na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije, t.j. v funkcijah [REDACTED] ([REDACTED]), [REDACTED] ([REDACTED]), [REDACTED] ([REDACTED]) in [REDACTED] ([REDACTED]), odločilno prispevale k storitvi prekrška, kar izhaja iz njihovega koordiniranega ravnanja. Navedeno je prekrškovni organ že obrazložil v tej odločbi o prekršku, zato se sklicuje na zgornjo obrazložitev.

288. Prekrškovni organ ugotavlja, da so glede na izvedeni ugotovitveni postopek neutemeljene trditve glede tega, da ni vedela, da je imela kršiteljica pravna oseba prevladujoč položaj, kar je že bilo pojasnjeno, zato se prekrškovni organ sklicuje na zgornjo obrazložitev. Glede navedb, da od leta 2009 ni v nobenem razmerju s kršiteljico pravno osebo in da ni imela nobenega vpliva na kasnejše ravnanje kršiteljice pravne osebe, prekrškovni organ poudarja, da je kršiteljica kot odgovorna oseba odgovorna za prekršek za obdobje v katerem je bila generalni direktor kršiteljice pravne osebe, ne pa tudi za kasnejše obdobje. Dejstvo, da ji je delovno razmerje v pravni osebi prenehalo, pa na njeno odgovornost, glede na izrecne določbe ZP-1, ne vpliva.

289. Prekrškovni organ zaključuje, da je kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] v imenu, na račun in v korist pravne osebe pri opravljanju poslov oziroma dela v okviru pooblastil generalnega direktorja pravne osebe v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED] naklepno in skupno, s sodelovanjem pri izvršitvi s kršiteljicama odgovornima osebama [REDACTED] (v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED]) in [REDACTED] (v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED]), sodelovala pri oblikovanju ter uresničitvi poslovne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. in pri sklenitvi in uresnitvi dogovorov in pravnih poslov z oglaševalci (npr. pogodb o poslovnem sodelovanju ali pogodb o zakupu medijskega prostora) na način, da so z ekskluzivnostjo oglaševanja (100 % delež) v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. ali s pogojnimi popusti za zvestobo za oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o. oglaševalce vezali na oglaševanje v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., kar je oglaševalce odvrčalo od oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. in tako izrinjalo konkurentne podjetja PRO PLUS d.o.o. s trga oziroma omejevalo njihov dostop do trga in rast na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije, s čimer je pravna oseba PRO PLUS d.o.o. v obdobju od 1. 1. 2003 do 30. 11. 2009 zlorabljala prevladujoč položaj na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije in v obdobju od 1. 4. 2005 do 24. 4. 2013 tudi na znatnem delu notranjega trga EU, in s tem izpolnila zakonske znake prekrška po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 v zvezi z 20. členom KZ-1 in v zvezi z 8. členom ZP-1 in je zanj tudi odgovorna.

290. Prekrškovni organ glede na zgoraj obrazloženo ugotavlja, da je tudi po določilih 15 in 15.a člena ZP-1 (novela ZP-1G) podana odgovornost odgovorne osebe [REDACTED], kot direktorja, ki je odgovoren za zakonito delovanje pravne osebe, za očitani prekršek po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 in v zvezi z 20. členom KZ-1 v zvezi z 8. členom ZP-1.

³⁴⁷ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 61).

³⁴⁸ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 9, dokumenta št. 38 in 39; mapa 9, dokument št. 10; mapa 12, dokument št. 6).

Odgovornost kršiteljice odgovorne osebe [REDACTED]

291. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] v pisni izjavi navaja, da je ves čas opravljanja funkcije [REDACTED] in [REDACTED] kršiteljice pravne osebe izvajala dolžno nadzorstvo nad poslovanjem kršiteljice pravne osebe in skrbela, da je bilo poslovanje kršiteljice pravne osebe zakonito. Dodaja, da nikdar ni oblikovala ali sodelovala pri izvrševanju kakršnekoli splošne politike poslovanja kršiteljice pravne osebe na trgu, ki bi bila v nasprotju s pravili svobodne in učinkovite konkurence.

292. Iz vpogleda v sodni/poslovni register za kršiteljico pravno osebo³⁴⁹ izhaja, da jo kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] kršiteljice pravne osebe od [REDACTED] dalje. Iz spisovne dokumentacije izhaja, da je bil [REDACTED] pred tem [REDACTED] in sicer od [REDACTED] dalje, v obdobju trajanja kršitve prepovedi zlorabe prevladujočega položaja od [REDACTED] do [REDACTED] pa je bil [REDACTED]. Navedeno izhaja iz zgodovinskih izpiskov iz sodnega/poslovnega registra za kršiteljico pravno osebo, iz pogodbene dokumentacije v pisu, javnih objav in druge dokumentacije v pisu.³⁵⁰

293. Prekrškovni organ ne dvomi, da se je kršiteljica odgovorna oseba zavedala prevladujočega položaja pravne osebe na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije, kar je bilo že natančneje obrazloženo v tej odločbi o prekršku, in prepovedanosti ravnanj v skladu konkurenčnim pravom, saj gre za področje pravnega reda, s katerim je seznanjen vsak gospodarstvenik. Odgovorna oseba je bila v kršiteljici pravni osebi sukcesivno pooblaščenca za opravljanje dela oziroma poslov v različnih vodstvenih funkcijah, in sicer kot [REDACTED] in [REDACTED] in [REDACTED] V [REDACTED] in [REDACTED] pravne osebe je bila kršiteljica odgovorna oseba odgovorna za zakonitost poslovanja pravne osebe in je bila tako dolžna skrbeti, da je bilo poslovanje pravne osebe v skladu s pravnim redom, tako tudi v skladu konkurenčnim pravom. Tudi [REDACTED] kot vodja določenega dela pravne osebe v okviru notranje strukture pravne osebe, je v okviru pooblastil pri opravljanju dela dolžan skrbeti za zakonitost poslovanja pravne osebe, saj v okviru kršiteljice pravne oseb vodi del delovnega procesa, in sicer v okviru organizacijske enote oddelka trženja.

294. Pri opravljanju svojih nalog je odgovorna oseba dolžna ravnati s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika³⁵¹ in jo tako pri poslovanju zavezuje posebej strog standard skrbnosti. Kršiteljico odgovorno osebo pravne osebe obvezuje dolžnost poznavanja predpisov, ki vplivajo na zakonito poslovanje pravne osebe in tako tudi poznavanje prava varstva konkurence, ki je eno temeljnih področij ravnanja podjetij in drugih pravnih oseb pri poslovanju. Direktor družbe je zadolžen za zakonitost poslovanja pravne osebe in pooblaščen opravljati posle oziroma delo v imenu, za račun in v korist pravne osebe. V obdobju, ko je bil [REDACTED] pravne osebe, je funkcijo [REDACTED] opravljal [REDACTED]. Nadalje je v aktu o ustanovitvi določeno, da se morajo direktorji in izvršni direktorji v času svojega imenovanja v celoti posvečati ter skrbno in pošteno skrbeti za poslovanje družbe in pri tem ravnati v najboljšo korist družbe. V okviru opravljanja dela v teh funkcijah je bil [REDACTED] odgovoren za vodenje poslov oziroma dela kršiteljice pravne osebe, kar zajema sprejemanje in oblikovanje poslovne politike, njeno izvrševanje in tudi kontrolo izvrševanja sprejete poslovne politike. Tudi v funkciji [REDACTED] kot vodje določenega dela pravne osebe v okviru notranje strukture pravne osebe, je bil v okviru pooblastil pri opravljanju dela dolžan skrbeti za zakonitost poslovanja pravne osebe, saj je v okviru kršiteljice pravne oseb vodil del poslovnega procesa, in sicer v okviru organizacijske enote oddelka trženja. Prekrškovni organ ugotavlja, da iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da je [REDACTED] zavestno sodeloval in odločilno prispeval k storitvi prekrška zlorabe prevladujočega položaja.

295. Iz dokaznega postopka izhaja, da je [REDACTED] sodeloval pri oblikovanju ter uresničitvi poslovne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih podjetja

³⁴⁹ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2.

³⁵⁰ Priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2.

³⁵¹ 263. člen ZGD-1 v zvezi s 515. členom ZGD-1 določa, da mora član organa vodenja pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika, torej kršiteljico odgovorno osebo pravne osebe veže višji standard skrbnosti.

PRO PLUS d.o.o., in sicer v fazi pogajanj in dogovarjanj³⁵², kot tudi pri sklenitvi pravnih poslov z oglaševalci (npr. pogodb o poslovnem sodelovanju ali pogodb o zakupu medijskega prostora, katere je [REDACTED] sklepal tudi kot [REDACTED]³⁵³). Cilj ravnanj kršiteljice pravne osebe, v katerem imenu, na račun in v korist katere je ravnal, je bil ohraniti status kršiteljice pravne osebe in odgovorna oseba na trgu. Odgovorna oseba se je zavedala položaja kršiteljice pravne osebe in konkurentov. Na trgu je bila kršiteljica pravna oseba neizogiben poslovni partner. Ta položaj je odgovorna oseba v imenu, na račun in v korist kršiteljice pravne osebe na škodo konkurentov in oglaševalcev in v končni luči potrošnikov zlorabila, da je kršiteljici pravni osebi omogočila ohranitev položaja na trgu. Tako je zaradi naklepa odgovorne osebe narava prekrška posebno huda (tretji odstavek 73. člena ZPOmK-1).

296. Prekrškovni organ zaključuje, da je kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] v imenu, na račun in v korist pravne osebe pri opravljanju poslov oziroma dela v okviru pooblastil [REDACTED] v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED] in [REDACTED] v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED] in [REDACTED] v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED] naklepno in skupno, s sodelovanjem pri izvršitvi s kršiteljicama odgovornima osebama [REDACTED] (v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED]) in [REDACTED] (v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED]) v sodelovanju, kar je prekrškovni organ že obrazložil v tej odločbi o prekršku), sodelovala pri oblikovanju ter uresničitvi poslovne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. in pri sklenitvi in uresničitvi dogovorov in pravnih poslov z oglaševalci (npr. pogodb o poslovnem sodelovanju ali pogodb o zakupu medijskega prostora) na način, da so z ekskluzivnostjo oglaševanja (100 % delež) v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. ali s pogojnimi popusti za zvestobo za oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o. oglaševalce vezali na oglaševanje v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., kar je oglaševalce odvrčalo od oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. in tako izrinjalo konkurente podjetja PRO PLUS d.o.o. s trga oziroma omejevalo njihov dostop do trga in rast na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije, s čimer je pravna oseba PRO PLUS d.o.o. v obdobju od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013 zlorabljala prevladujoč položaj na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije in v obdobju od 1. 4. 2005 do 24. 4. 2013 tudi na znatnem delu notranjega trga EU, in s tem izpolnila zakonske znake prekrška po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 in v zvezi z 20. členom KZ-1 v zvezi z 8. členom ZP-1 in je zanj tudi odgovorna.

Odgovornost kršiteljice odgovorne osebe [REDACTED]

297. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] je v pisni izjavi navedla, da nastopa v funkciji [REDACTED] pri kršiteljici pravni osebi in nima pravice zastopati kršiteljice pravne osebe v pravnem prometu ter za kršiteljico pravno osebo ne more prevzemati pravic ali obveznosti. Opravlja funkcijo v okviru notranje strukture delovanja kršiteljice pravne osebe in ni sodelovala pri oblikovanju in uresničevanju domnevno obstoječe poslovne politike oglaševanja v televizijskih programih kršiteljice pravne osebe, ni sklepala pravnih poslov, ki so predmet storitve očitane prekrška, ali sodelovala pri izvršitvi očitane prekrška prepovedi zlorabe prevladujočega položaja. Odgovorna oseba je poudarila, da je vedno ravnala skladno za navodili zakonitih zastopnikov kršiteljice pravne osebe in ni nikoli »na lastno pest« zastopala kršiteljice pravne osebe, v njenem imenu sklepala poslov ali prevzemala pravic in obveznosti. Zato po mnenju kršiteljice ni podane podlage, da bi bil [REDACTED] odgovorna oseba.

298. Iz spisovne dokumentacije izhaja (pogodb, listinske dokumentacije in javnih objav)³⁵⁴, da je [REDACTED] od [REDACTED] dalje [REDACTED] v pravni osebi. Ena izmed nalog [REDACTED] je tudi ustvarjanje in izvajanje prodajne strategije, med katere nedvomno sodi tudi zakup oglaševalskega prostora v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. [REDACTED] je

³⁵² Priloga dokumenta opr. št. 3063-/2014-2 (npr. dokument št. 306-90/2009-31, mapa 4, dokument št. 12, mapa 6, dokument št. 87, mapa 6, dokument št. 70; mapa 4, dokument št. 8).

³⁵³ Priloga dokumenta opr. št. 3063-/2014-2 (dokument št. 306-90/2009-31, mapa 5, dokument št. 4, mapa 9, dokument št. 30, 31, 32, 36, 37, mapa 13, dokument št. 2, mapa 9, dokument št. 10; mapa 12, dokument št. 2; mapa 12, dokument št. 7, mapa 13, dokument št. 3; mapa 9, dokument št. 24; mapa 9, dokument št. 25; mapa 9, dokument št. 27; mapa 9, dokument št. 33; mapa 12, dokument št. 1, mapa 12, dokument št. 8; mapa 12, dokument št. 10, mapa 9, dokument št. 4; mapa 9, dokument št. 7; mapa 9, dokument št. 3; mapa 5, dokument št. 3; mapa 9, dokument št. 26).

³⁵⁴ Priloga dokumenta opr. št. 3063-/2014-2.

tako odgovoren za oglaševanje v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. in za sodelovanje oziroma oblikovanje poslovne politike podjetja PRO PLUS d.o.o., s katero si je podjetje PRO PLUS d.o.o. prizadevalo čim večji del oglaševalskega trga vezati nase. Tudi v funkciji [REDACTED], kot vodje določenega dela pravne osebe v okviru notranje strukture pravne osebe, je kršiteljica odgovorna oseba v okviru pooblastil pri opravljanju dela dolžna skrbeti za zakonitost poslovanja pravne osebe, saj je v okviru kršiteljice pravne oseb vodila del poslovnega procesa. Iz izvedenega dokaznega postopka tudi izhaja, da je [REDACTED] kot [REDACTED] zavestno sodeloval in odločilno prispeval k storitvi prekrška zlorabe prevladujočega položaja. Sodeloval je tako v fazi pogajanj z oglaševalci, kot tudi pri sklepanju pogodb. Prekršek je tako storil v imenu, na račun in v korist pravne osebe v sklopu opravljanja dejavnosti oglaševanja pravne osebe v okviru opravljanja dela oziroma opravljanja poslov, za katere je bil pooblaščen kot [REDACTED].

299. Glede navedb kršiteljice odgovorne osebe [REDACTED], da je vedno ravnala skladno za navodilih zakonitih zastopnikov in ni nikoli »na lastno pest« zastopala kršiteljice pravne osebe, v njenem imenu sklepala poslov ali prevzemala pravic in obveznosti, prekrškovni organ ugotavlja, da ji ni očital, da je ravnala samostojno pri storitvi očitane prekrška zlorabe prevladujočega položaja. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] od [REDACTED] dalje opravlja funkcijo [REDACTED] in njena ključna naloga je sodelovanje pri oblikovanju prodajnih oziroma poslovnih strategij glede oglaševanja v televizijskih programih pravne osebe. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] tekom postopka o prekršku ni predložila nobenega dokaza, iz katerega bi izhajalo, da je prejela navdilo nadrejenih oseb glede opravljanja dela [REDACTED] glede ravnanja, ki pomeni prekršek, in da je nadrejene opozorila, da je ravnanje, ki pomeni kršitev, prepovedano in pomeni zlorabo prevladujočega položaja. Iz izvedenega dokaznega postopka nedvomno izhaja, da je kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] od [REDACTED] do [REDACTED] odločilno prispevala pri oblikovanju in uresničevanju poslovne strategije (prakse) kršiteljice pravne osebe glede oglaševanja v televizijskih programih kršiteljice pravne osebe in pri sklepanju in uresničevanju različnih dogovorov in pravnih poslov z oglaševalci, s čimer so bili ti vezani na oglaševanje v televizijskih programih kršiteljice pravne osebe z ekskluzivnostjo oglaševanja oziroma pogojnimi popusti za zvestobo z oglaševanje pri kršiteljici pravni osebi.

300. [REDACTED], kot vodja določenega dela pravne osebe, je v okviru pooblastil pri opravljanju dela dolžan skrbeti za zakonitost poslovanja oziroma delovanja pravne osebe. Je vodja določenega dela oziroma notranje organizacijske enote pravne osebe, in sicer [REDACTED]. Obvezuje ga dolžnost poznavanja predpisov, ki vplivajo na zakonito poslovanje pravne osebe, in tako ga obvezuje tudi dolžnost poznavanja konkurenčnega prava. Prekrškovni organ ugotavlja, da gre za področje pravnega reda, s katerim je kot [REDACTED] v pravni osebi nedvomno seznanjen.

301. Iz dokaznega postopka izhaja, da je [REDACTED] sodeloval pri oblikovanju ter uresničitvi poslovne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., in sicer v fazi pogajanj in dogovarjanj³⁵⁵, kot tudi pri sklenitvi pravnih poslov z oglaševalci (npr. pogodb o poslovnem sodelovanju ali pogodb o zakupu medijskega prostora, katere je sklepal kot [REDACTED]³⁵⁶). Cilj ravnanj kršiteljice pravne osebe, v katerem imenu, na račun in v korist katere je ravnal, je bil ohraniti status kršiteljice pravne osebe kot vodilne na trgu. Odgovorna oseba se je zavedala položaja kršiteljice pravne osebe in konkurentov. Na trgu je bila kršiteljica pravna oseba neizogiben poslovni partner. Ta položaj je odgovorna oseba na škodo konkurentov in oglaševalcev in v končni luči potrošnikov zlorabila, da je kršiteljici pravni osebi omogočila ohranitev položaja na trgu. Tako je zaradi naklepa odgovorne osebe narava prekrška posebno huda (tretji odstavek 73. člena ZPOmK-1).

302. Prekrškovni organ ugotavlja, da je kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] v imenu, na račun in v korist pravne osebe pri opravljanju poslov oziroma dela v okviru pooblastil [REDACTED] pravne osebe v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED] naklepno in skupno, s

³⁵⁵ Priloga dokumenta opr. št. 3063-/2014-2 (npr. dokument št. 306-90/2009-31, mapa 6, dokument št. 13, 21, 68, 73, 100; mapa 12, dokument št. 9; mapa 13, dokument št. 17; mapa 13, dokument št. 10, mapa 4; dokument št. 12, mapa 2; dokument št. 24, mapa 13, dokument št. 1; mapa 4, št. 5, mapa 13, dokument št. 18; mapa 2, dokument št. 2, mapa 6, dokument št. 72, mapa 6, dokument št. 87, mapa 6, dokument št. 66, mapa 2, dokument št. 26; mapa 6, dokument št. 70; mapa 6, dokument št. 18)

³⁵⁶ Priloga dokumenta opr. št. 3063-/2014-2 (npr. dokument št. 306-90/2009-31, mapa 9, dokument št. 34).

sodelovanjem pri izvršitvi s kršiteljicama odgovornima osebama [REDACTED] (v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED]) in [REDACTED] (v obdobju od [REDACTED] do [REDACTED]) (sostoritstvu, kar je prekrškovni organ že obrazložil v tej odločbi o prekršku), sodelovala pri oblikovanju ter uresničitvi poslovne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. in pri sklenitvi in uresničitvi dogovorov in pravnih poslov z oglaševalci (npr. pogodb o poslovnem sodelovanju ali pogodb o zakupu medijskega prostora) na način, da so z ekskluzivnostjo oglaševanja (100 % delež) v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. ali s pogojnimi popusti za zvestobo za oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o. oglaševalce vezali na oglaševanje v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., kar je oglaševalce odvrčalo od oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. in tako izrinjalo konkurente podjetja PRO PLUS d.o.o. s trga oziroma omejevalo njihov dostop do trga in rast na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije, s čimer je pravna oseba PRO PLUS d.o.o. v obdobju od [REDACTED] do 24. 4. 2013 zlorabljala prevladujoč položaj na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije in tudi na znatnem delu notranjega trga EU, in s tem izpolnila zakonske znake prekrška po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 in v zvezi z 20. členom KZ-1 v zvezi z 8. členom ZP-1 in je zanj tudi odgovorna.

Odgovornost kršiteljice pravne osebe

303. V skladu s prvim odstavkom 14. člena ZP-1, ki se glede na čas storitve prekrška uporablja za kršiteljico pravno osebo, je pravna oseba odgovorna za prekršek, ki ga pri opravljanju njene dejavnosti storilec stori v njenem imenu, za njen račun ali v njeno korist ali z njenimi sredstvi.

304. Prekrškovni na podlagi izvedenega dokaznega postopka ugotavlja, da ker so odgovorne osebe [REDACTED] od [REDACTED] do [REDACTED] in [REDACTED] od [REDACTED] do [REDACTED], v imenu, na račun in v korist pravne osebe PRO PLUS d.o.o. naklepno in skupno, s sodelovanjem pri izvršitvi, v okviru svojih pooblastil in v obdobju opravljanja funkcije v pravni osebi pri opravljanju dejavnosti oglaševanja pravne osebe PSES, sedaj 102. členom PDEU, tako da so sodelovale pri oblikovanju ter uresničitvi poslovne prakse podjetja PRO PLUS d.o.o. o oglaševanju v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. in pri sklenitvi in uresničitvi dogovorov in pravnih poslov z oglaševalci (npr. pogodb o poslovnem sodelovanju ali pogodb o zakupu medijskega prostora) na način, da so z ekskluzivnostjo oglaševanja (100 % delež) v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o. ali s pogojnimi popusti za zvestobo za oglaševanje pri podjetju PRO PLUS d.o.o. oglaševalce vezali na oglaševanje v televizijskih programih podjetja PRO PLUS d.o.o., kar je oglaševalce odvrčalo od oglaševanja pri konkurentih podjetja PRO PLUS d.o.o. in tako izrinjalo konkurente podjetja PRO PLUS d.o.o. s trga oziroma omejevalo njihov dostop do trga in rast na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije, s čimer je pravna oseba PRO PLUS d.o.o. v obdobju od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013 zlorabljala prevladujoč položaj na trgu televizijskega oglaševanja na ozemlju Republike Slovenije in v obdobju od 1. 4. 2005 do 24. 4. 2013 tudi na znatnem delu notranjega trga EU, in tako kršiteljica pravna oseba storila prekršek po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 in je zanj odgovorna.

V. IZREK SANKCIJE

305. Za ugotovljene prekrške kršiteljici pravni osebi ter odgovornim osebam pravne osebe se odmeri globa po prvem odstavku 73. člena ZPOmK-1 in tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v zvezi s tretjim odstavkom 52. člena ZP-1 in 77. členom ZPOmK-1 ter 26. členom ZP-1. Iz 26. člena ZP-1 izhaja individualizacija globe, ki naj bo kot sankcija učinkovita, sorazmerna in odvrčevalna. Prekrškovni organ je v skladu s 26. členom ZP-1 pri odmeri primerne globe kršiteljicam upošteval težo prekrška, stopnjo krivde, obstoj olajševalnih in obteževalnih okoliščin ter gospodarsko moč kršiteljice pravne osebe

306. Za prekršek po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 je predpisana globa do deset odstotkov letnega prometa podjetja v predhodnem poslovnem letu. Predhodno poslovno

leto pomeni leto pred izdajo odločbe o prekršku, saj se pri določitvi maksimalnega zneska globe upošteva aktualni ekonomski položaj pravne osebe³⁵⁷. V predmetnem postopku o prekršku je to leto 2013. Letni promet so v skladu z 10. točko 3. člena ZPOmK-1 čisti prihodki od prodaje, ki jih je podjetje ustvarilo v poslovnem letu s prodajo proizvodov in opravljanjem storitev iz rednega delovanja.

Glede pradeloga kršiteljic za izrek opozorila oziroma opomina

307. Kršiteljica pravna oseba in odgovorna oseba [REDACTED] sta v pisni izjavi, na katero sta se sklicevali tudi drugi dve kršiteljici odgovorni osebi, prekrškovnemu organu predlagali, da sankcije ne izreče oziroma izreče zelo milo sankcijo in da gre v konkretnem primeru za prekršek neznačnega pomena.

308. Prekršek po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1, t.j. kršitev 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU, ne šteje za prekršek neznačnega pomena po 6.a členu ZP-1³⁵⁸. Pojem prekrška neznačnega pomena je opredeljen v citirani določbi v zvezi z izrekanjem opozorila iz 53. člena ZP-1. Po določbi 53. člena ZP-1 lahko pooblaščenca uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije kršitelja opozori, če je prekršek neznačnega pomena in če oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. Da očitani prekršek ne spada med lažje prekrške, ampak gre za hujšo kršitev predpisov, izhaja že iz višine predpisane sankcije, ki je med najvišjimi za prekrške in izraža oceno o abstraktni teži prekrška. V predmetni zadevi gre za eno najhujših kršitev pravil prava varstva konkurence (zloraba prevladujočega položaja preko prakse ekskluzivnih pogodb oziroma pogojnih popustov za zvestobo), kar je ugotovilo tudi Vrhovno sodišče v postopku sodnega varstva zoper upravno odločbo, izdano v predhodnem postopku nadzora. Glede zatrdjevanja, da na trgu škodljive posledice domnevno protipravnih ravnanj kršiteljice pravne osebe niso nastale oziroma te ne bodo nastale niti v prihodnje, prekrškovni organ pojasnjuje, da je v tej odločbi o prekršku že natančno pojasnil posledice opisanih ravnanj na konkurenco, zato se v izogib ponavljanju sklicuje na zgornjo obrazložitev. Prekrškovni organ dodaja, da gre v predmetni zadevi za ravnanje z izključevalnim učinkom, ki je močno vplivalo na trg televizijskega oglaševanja v Republiki Sloveniji. Na podlagi navedenega prekrškovni organ zaključuje, da očitani prekršek ni prekršek neznačnega pomena, zato se opozorilo, namesto sankcije, ne izreče.

309. Nadalje kršiteljici pravna oseba in odgovorna oseba [REDACTED] v pisni izjavi, na katero se sklicujeta tudi kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED] in [REDACTED] Agenciji predlagata izrek opomina. Navajajo, da je bil očitani prekršek storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega. V skladu z zakonsko določbo 21. člena ZP-1 se sme opomni izreči za prekršek, storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega oziroma če je prekršek v tem, da ni bila izpolnjena predpisana obveznost ali je bila s prekrškom povzročena škoda, storilec pa je pred izdajo odločbe o prekršku izpolnil predpisano obveznost oziroma popravil ali povrnil povzročeno škodo. V primeru prekrškov, pri katerih gre za višjo stopnjo ogrožanja oziroma kršitev zavarovane dobrine, mora biti izrek opomina še toliko bolj izjemen in omejen na primere, v katerih so podane posebej tehtne objektivne okoliščine. Teža prekrška se ocenjuje po objektivnih okoliščinah (stopnja ogrožanja oziroma kršitev zavarovane dobrine ter okoliščine v katerih je bil prekršek storjen) in tudi subjektivnih okoliščinah (stopnja odgovornosti, nagibi storilca). Glede na zakonska določila mora torej prekrškovni organ ugotoviti, da so bile tako subjektivne kot objektivne okoliščine prekrška posebno lahke. Poleg objektivnih in subjektivnih okoliščin je treba upoštevati tudi abstraktno težo prekrška, t.j. predpisano globo. Gre za hujšo kršitev predpisov, kar izhaja že iz višine predpisane sankcije, ki je med najvišjimi za prekrške in izraža oceno o abstraktni teži prekrška. V predmetni zadevi gre za eno najhujših kršitev s področja varstva konkurence (zloraba prevladujočega položaja), glede na opredeljen upoštevni trg (celotni trg Republike Slovenije, vpliv na trgovanje med državami članicami) in okoliščine kršitve (trajanje kršitve 10 let, naklep kršiteljic odgovornih oseb), pa ni mogoče govoriti o prekršku, katerega okoliščine storitve so posebno lahke. Tudi

³⁵⁷ Glej: Grille, Peter in ostali, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 559.

³⁵⁸ ZP-1 v 6.a členu določa, da se za prekršek neznačnega pomena šteje prekršek, ki je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri katerem ni nastala oziroma ne bo nastala škodljiva posledica.

izrek globe

312. Navedbe kršiteljic, da je bil prekršek storjen v konkurenčni bitki z RTV SLO, ki je bistveno močnejši od kršiteljice pravne osebe, so neutemeljene. Izvedeni dokazni postopek je namreč pokazal, da se je tržni delež kršiteljice pravne osebe na upoštevem trgu od leta 2000 dalje v povprečju gibal okoli 10 %, povprečni tržni delež RTV SLO pa okoli 30 %. Prav tako so neutemeljene navedbe, da oglaševalci niso utrpeli nobenih negativnih učinkov, ker so vsi oglaševalci svobodno prehajali k drugim ponudnikom TV programov. Prekrškovni organ poudarja, da iz dokazov v spisu izhaja, da je kršiteljica pravna oseba zaveže o deležu oglaševanja vezala z mehanizmom sankcij, v skladu s katerimi mora oglaševalec vrniti del popustov, če ne izpolni danih zavez. Izrecno je prepovedovala oglaševanje pri konkurentih in celo prekinila poslovno razmerje z oglaševalcem, ker je imel namen oglaševati pri konkurentni televiziji.³⁶⁰ Npr.

televiziji.²⁶⁰ Npr.

‘izhafa

³⁵⁹ Glej Sodbo Vrhovnega sodišča opr. št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, točki 8 in 9 (priloga dokumenta opr. št. 3063-2/2014-2).

339 Glej So
3/2014-2).

3/2014-2).

3/2014-2).

¹⁵¹ Priloga dokumenta o pr. št. 3063/3/20

313. Glede odmere globe v razponu, prekrškovni organ pojasnjuje, da lahko v skladu s 77. členom ZPOmK-1 v zvezi s tretjim odstavkom 52. člena ZP-1 v hitrem postopku izreče globo za prekršek v kateri koli višini v razponu, kot je določena v ZPOmK-1. Navedbe kršiteljic, da lahko Agencija kot prekrškovni organ izreče globo le v najnižjem predpisanem znesku, so tako napačne.

314. V skladu s 26. členom ZP-1 je prekrškovni organ pri odmeri primerne globe kršiteljicam upošteval težo prekrška, stopnjo krivde, obstoj olajševalnih in obteževalnih okoliščin ter gospodarsko moč kršiteljice pravne osebe. Ob upoštevanju vrste kršitve (prekrška), vpliva na trg in geografskega obsega kršitve prekrškovni organ ugotavlja, da je potrebno kršitev oziroma prekršek prepovedi zlorabe prevladujočega položaja opredeliti kot zelo hud. Pri teži prekrška je prekrškovni organ tako upošteval naravo kršitve oziroma prekrška, gospodarsko moč kršiteljice pravne osebe, geografski obseg kršitve, vpliv na trg in dejstvo trajanja kršitve.

315. Predmetni prekršek, t.j. kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja, je ena najhujših oblik kršitve pravil konkurence, in sicer gre za zlorabo prevladujočega položaja kršiteljice pravne osebe preko prakse ekskluzivnih pogodb.³⁶³ Poslovna praksa kršiteljice pravne osebe (v njenem imenu, za račun in v korist kršiteljic odgovornih oseb) je obsegala ekskluzivne dogovore oziroma obveznosti izključnosti, dogovore o deležu oglaševanja v televizijskih programih kršiteljice pravne osebe, s katerimi je oglaševalcom ponujala pogoje popuste. Cilj navedene strategije oziroma poslovne prakse je bil vezava strank (oglaševalcev), s čimer je kršiteljica pravna oseba težila k omejevanju njihove proste izbire pri različnih ponudnikih, onemogočala drugim konkurentom dostop na trg in rast oziroma jih je izrinjala s trga. Kršiteljica pravna oseba je navedeno prakso implementirala oziroma izvajala zelo dolgo obdobje, in sicer od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013, kar izhaja iz izvedenega dokaznega postopka.

316. Geografski obseg kršitve zajema celotne ozemlje Republike Slovenije, prekrškovni organ pa je ugotovil tudi kršitev 102. člena PDEU, ker je ugotovil, da je imela ugotovljena zloraba prevladujočega položaja vpliv tudi na trgovanje med državami članicami EU. Glede gospodarske moči kršiteljice pravne osebe prekrškovni organ ugotavlja, da ima zelo visok tržni delež oziroma tržno moč na upoštevnem trgu. Prekrškovni organ ugotavlja, da se je tržni delež kršiteljice pravne osebe na upoštevnem trgu od leta 2000 dalje v povprečju gibal okoli 80%. Kršiteljica ima veliko tržno moč, prevladujoč položaj in zato posebno odgovornost ravnanja na trgu, kar pa je zlorabila. Pri odmeri globe je pomemben čas trajanja kršitve, saj čas trajanja kršitve neizogibno vpliva na posledice kršitve za trg, na učinkovito konkurenco. Kršitev prepovedi zlorabe prevladujočega položaja je trajal od 1. 1. 2003 do dne izdaje odločbe 24. 4. 2013, torej skupno več kot 10 let. Prekrškovni organ je pri odmeri globe upošteval tudi dejstvo, da kršiteljica pravna oseba s kršitvijo ni prenehala do izdaje odločbe Agencije v predhodnem postopku nadzora, s katero je Agencija kršiteljici pravni osebi tudi naložila, da mora prenehati z ravnanjem, ki pomeni zlorabo prevladujočega položaja.³⁶⁴

Odmera globe kršiteljici pravni osebi

317. Za prekršek po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 je v prvem odstavku 73. člena ZPOmK-1 predpisana globo do 10 % letnega prometa podjetja v predhodnem poslovnem letu, t.j. leto pred izdajo odločbe o prekršku, ker se pri določitvi maksimalnega zneska globe upošteva aktualni ekonomski položaj pravne osebe.³⁶⁵

318. Kršiteljica pravna oseba je v pisni izjavi³⁶⁶ posredovala podatke o letnem prometu v predhodnem poslovnem letu, to je letu 2013, ki znaša 49.944.916,00 eurov, ter letnem prometu

³⁶³ Glej tudi sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. G 7/2013-10, točki 8 in 9 (priloga dokumenta opr. št. 306-3/2014-2).

³⁶⁴ Glej upravno odločbo opr. št. 306-90/2009-169 z dne 24. 4. 2013, točka 2 izreka (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

³⁶⁵ Glej Grilc, Peter in ostali, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1). GV Založba, Ljubljana 2009, str. 559.

³⁶⁶ Dokument opr. št. 3063-3/2014-10.

povezanem z opravljanjem storitev, na katere se nanaša očitana kršitev (oglaševalski prihodki), ki je v letu 2012 znašal 4.994.491,60 eurov³⁶⁷. Prekrškovni organ je vpogledal v javno objavo letnih poročil na spletni strani AJPEŠ-a³⁶⁸, iz katere izhaja, da letno poročilo za kršiteljico pravno osebo za leto 2013 še ni objavljeno. Prekrškovni organ posredovane podatke kršiteljice pravne osebe o letnem prometu za leto 2013 ter letnem prometu povezanem z opravljanjem storitev, na katere se kršitev nanaša, šteje kot verodostojne. Zgornja meja globe, ki se lahko v skladu s prvim odstavkom 73. člena ZPOmK-1 izreče kršiteljici pravni osebi, je tako 4.994.491,60 eurov.

319. Prekrškovni organ je pri določanju in odmeri globe kršiteljici pravni osebi uporabil naslednji način: najprej je prekrškovni organ določil osnovni znesek globe, in sicer glede na vrednost prodaje storitev povezanih s kršitvijo (oglaševalski prihodki) v zadnjem celem letu kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU (t.j. v letu 2012), v povezavi s težo kršitve oziroma prekrška (v tem okviru je upošteval naravo kršitve (zloraba prevladujočega položaja), geografski obseg kršitve, vpliv gospodarsko moč kršiteljice pravne osebe (prevladujoč položaj), povzroči tudi več škode za konkurenco na trgu. Pri odmeri globe, ker gre tudi za kršitev 102. člena PDEU, je prekrškovni organ sledil tudi praksi Evropske komisije, ki je bila potrjena s strani sodišč EU.³⁶⁹ Iz prakse izhaja, da se osnovni znesek globe za najhujše kršitve pravil konkurenčnega prava (kartel) odmerja v višini 30 % prometa povezanega s kršitvijo in da se ta nato množi s številom let trajanja kršitve. Ta znesek pa se prilagodi glede na olajševalne in obteževalne okoliščine.

320. Zloraba prevladujočega položaja kršiteljice pravne osebe je trajala skupno več kot 10 let, kar je zelo dolgo obdobje. Prekrškovni organ je upošteval obteževalne in olajševalne okoliščine, zaradi katerih je tako določeni osnovni znesek zmanjšal/povečal.³⁷⁰ Navedene okoliščine je prekrškovni organ že obrazložil zgoraj, zato se sklicuje na zgornjo obrazložitev. V okviru olajševalnih okoliščin pri odmeri globe kršiteljici pravni osebi je prekrškovni organ upošteval, da kršiteljica pravna oseba do izdaje te odločbe o prekršku še ni bila sankcionirana za prekršek s področja varstva konkurence, drugih olajševalnih okoliščin prekrškovni organ ni našel. Glede gospodarske moči kršiteljice pravne osebe je prekrškovni organ že pojasnil, da ima veliko tržno moč, zato se v tem delu sklicuje na zgornjo obrazložitev. Prekrškovni organ je upošteval tudi trenutno gospodarsko situacijo na trgu. Prekrškovni organ je pri odmeri upošteval tudi dejstvo, da kršiteljica pravna oseba s kršitvijo ni prenehala do izdaje odločbe Agencije v predhodnem postopku nadzora, s katero je Agencija kršiteljici pravni osebi tudi naložila, da mora prenehati z ravnanjem, ki pomeni zlorabo prevladujočega položaja.³⁷¹ Prekrškovni organ je ugotovil, da so kršiteljice odgovorne osebe ravnale naklepno.

321. Prekrškovni organ ugotavlja, da kršiteljica pravna oseba v dokaz svojih navedb, da je oziroma bi bilo poslovanje kršiteljice pravne osebe zaradi izreka globe ogroženo, ni predložila nobenih dokazov, zato prekrškovni organ navedenega ni upošteval pri odmeri oziroma znižanju globe. Iz vpogleda v konsolidirano letno poročilo kršiteljice pravne osebe za leto 2012³⁷², letno poročilo za kršiteljico pravno osebo za leto 2013 še ni objavljeno, izhaja, da kršiteljica pravna oseba v letu 2012 ni izkazovala izgube, ampak dobiček³⁷³.

³⁶⁷ Kršiteljica je v pisni izjavi navedla, da so to oglaševalski prihodki brez sponzorstev in teleshoppinga.

³⁶⁸ Spletna aplikacija JOLP.

³⁶⁹ Glej tudi smernice Evropske komisije za odmerjanje glob za kršitve 101. in 102. člena PDEU (Guidelines on the method of setting fines imposed pursuant to Article 23(2)(a) of Regulation No. 1/2003 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:210:0002:0005:EN:PDF>). Glej tudi http://ec.europa.eu/competition/cartels/ovc/viewfactsheet_fines_sl.pdf

³⁷⁰ Prim. sodba Okrajnega sodišča v Ljubljani opr. št. ZSV-757/2010-2415 z dne 10. 7. 2013 in Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. PRp 658/2013 z dne 12. 2. 2013.

³⁷¹ Glej upravno odločbo opr. št. 305-90/2009-169 z dne 24. 4. 2013, točka 2 izreka (priloga dokumenta opr. št. 3063-3/2014-2).

³⁷² Javna objava letnih poročil na spletni strani AJPEŠ-a, spletna aplikacija JOLP.

³⁷³ Čisti dobiček pravne osebe Pro Plus d.o.o. (matična družba) je v letu 2012 znašal 1.747.332,00 eurov (glej prilogo dokumenta opr. št. 3063-3/2014-33, Letno poročilo in konsolidirano letno poročilo pravne osebe Pro Plus d.o.o. za leto 2012, str. 7).

322. Upošteva se zgoraj navedene elemente, ki se nanašajo na težo prekrška, je prekrškovni organ določil osnovni znesek globe v višini 5 % letnega prometa podjetja s storitvijo, povezano s predmetom kršitve v letu 2012 (to je zadnje poslovno leto pred kršitvijo), t.j. 5 % od [REDACTED] eurov, kar znaša [REDACTED] eurov. Prekrškovni organ je glede na trajanje prekrška (10 let) navedeni znesek pomnožil s številom let trajanja kršitve, t.j. desetkrat. Tako določena globa znaša [REDACTED] eurov. Navedeni znesek je prekrškovni organ ob upoštevanju gospodarske moči kršiteljice pravne osebe in nekaznovanosti kršiteljice pravne osebe za prekrške s področja varstva konkurence ter druge zgoraj navedene okoliščine, znižal za 20%, kar znaša skupaj [REDACTED] eurov. Ker tako določena globa presega višino globe, ki jo lahko prekrškovni organ izreče kršiteljici pravni osebi v skladu s prvim odstavkom 73. člena ZPOmK-1, kar je obrazloženo v točki 318 te odločbe o prekršku, je prekrškovni organ tako določen znesek globe znižal na 4.994.491,60 eurov.

323. Prekrškovni organ je tako odločil, da se kršiteljici pravni osebi kot primerna sankcija za ugotovljeni prekršek prepovedi zlorabe prevladujočega položaja po drugi alineji prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 v skladu s prvim odstavkom 73. člena ZPOmK-1 v zvezi s tretjim odstavkom 52. člena in 77. členom ZPOmK-1 ter 26. členom ZP-1 izreče globa 4.994.491,60 eurov.

Odmera globe kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED]

324. Glede okoliščin, ki se upoštevajo pri odmeri globe, kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] dodaja, da do sedaj ni bila spoznana za odgovorno storitve prekrška s področja varstva konkurence.

325. Prekrškovni organ ugotavlja, da je narava prekrška zlorabe prevladujočega položaja posebno huda zaradi naklepa kršiteljice, kar je prekrškovni organ že obrazložil v tej odločbi o prekršku, zato se kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED] globa odmeri v skladu s tretjim odstavkom 73. člena ZPOmK-1. Tretji odstavek 73. člena ZPOmK-1 določa, da če je narava storjenega prekrška iz prejšnjih odstavkov posebno huda, med drugim zaradi storilčevega naklepa, se odgovorna oseba pravne osebe kaznuje z globo od 15.000 do 30.000 eurov.

326. Prekrškovni organ ugotavlja, da je kršiteljica odgovorna oseba naklepno v sotorilstvu storila prekršek po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v obdobju od 1. 1. 2003 do 30. 11. 2009, kar je več kot 6 let in je dolgo obdobje (skupno trajanje prekrška kršiteljice pravne osebe je več kot 10 let), da je opravljala funkcijo [REDACTED] pravne osebe od leta [REDACTED] dalje. Kot [REDACTED] pravne osebe se je ves čas zavzemal za to, da kršiteljica pravna oseba ohranja položaj vodilnega na trgu oglaševanja, a je za doseganje tega cilja izbral konkurenčno pravno nedopustna sredstva. V okviru olajševalnih okoliščin je prekrškovni organ upošteval, da kršiteljica odgovorna oseba še ni bila sankcionirana za prekršek s področja varstva konkurence.

327. Prekrškovni organ je odločil, da se kršiteljici odgovorni osebi upošteva vse zgoraj navedene okoliščine, ki vplivajo na odmero globe in se nanašajo na težo kršitve, ter olajševalne okoliščine (nekaznovanost), kot primerna sankcija za ugotovljeni prekršek po tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 v skladu s tretjim odstavkom 73. člena ZPOmK-1 v zvezi s tretjim odstavkom 52. člena in 77. členom ZPOmK-1 ter 26. členom ZP-1 izreče globa v višini 19.000,00 eurov.

Odmera globe kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED]

328. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] je v pisni izjavi glede osebnih okoliščin, ki se upoštevajo pri odmeri globe, navedla, da ima [REDACTED] ki [REDACTED]

329. Prekrškovni organ ugotavlja, da je narava prekrška zlorabe prevladujočega položaja posebno huda zaradi naklepa kršiteljice, kar je prekrškovni organ že obrazložil v tej odločbi o prekršku, zato se kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED] globa odmeri v skladu s tretjim odstavkom 73. člena ZPOmK-1. Tretji odstavek 73. člena ZPOmK-1 določa, da če je narava storjenega prekrška iz prejšnjih odstavkov posebno huda, med drugim zaradi storilčevega naklepa, se odgovorna oseba pravne osebe kaznuje z globo od 15.000 do 30.000 eurov.

330. Prekrškovni organ ugotavlja, da je kršiteljica odgovorna oseba naklepno v sotorilstvu storila prekršek po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v obdobju od 1. 1. 2003 do 24. 4. 2013, kar je celotno trajanje ugotovljenega prekrška kršiteljice pravne osebe, več kot 10 let, da je v pravni osebi sukcesivno opravljala funkcijo [REDACTED] in [REDACTED] pravne osebe. Tako se je ves čas zavzemal za to, da kršiteljica pravna oseba ohranja položaj vodilnega na trgu oglaševanja, a je za doseganje tega cilja izbral konkurenčno pravno nedopustna sredstva. Njegova ravnanja, ne samo da so lahko, ampak tudi so izrinjala konkurente s trga in jim omejevala dostop in rast na trgu, kot izhaja iz izvedenega dokaznega postopka. V okviru olajševalnih okoliščin je prekrškovni organ upošteval, da kršiteljica odgovorna oseba še ni bila sankcionirana za prekršek s področja varstva konkurence.

331. Prekrškovni organ je odločil, da se kršiteljici odgovorni osebi upošteva vse zgoraj navedene okoliščine, ki vplivajo na odmero globe in se nanašajo na težo kršitve, ter olajševalne okoliščine (nekaznovanost), kot primerna sankcija za ugotovljeni prekršek po tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 v skladu s tretjim odstavkom 73. člena ZPOmK-1 v zvezi s tretjim odstavkom 52. člena in 77. členom ZPOmK-1 ter 26. členom ZP-1 izreče globa v višini 23.000,00 eurov.

Odmera globe kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED]

332. Kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] je navedla, da zaradi izredno kratkega roka iz 55. člena ZP-1 v treh delovnih ni uspela pridobiti potrebnih dokazil o svojih osebnih razmerah in premoženjskem stanju, zaradi česar si pridržuje pravico podati v tem postopku dodatne navedbe. Prekrškovni organ ugotavlja, da kršiteljica odgovorna oseba dodatnih podatkov do izdaje te odločbe o prekršku ni posredovala, kljub temu, da je prekrškovni organ izjavo kršiteljice o dejstvih in okoliščinah prekrška prejel dne 14. 5. 2014.

333. Prekrškovni organ ugotavlja, da je narava prekrška zlorabe prevladujočega položaja posebno huda zaradi naklepa kršiteljice, kar je prekrškovni organ že obrazložil v tej odločbi o prekršku, zato se kršiteljici odgovorni osebi [REDACTED] globa odmeri v skladu s tretjim odstavkom 73. člena ZPOmK-1. Tretji odstavek 73. člena ZPOmK-1 določa, da če je narava storjenega prekrška iz prejšnjih odstavkov posebno huda, med drugim zaradi storilčevega naklepa, se odgovorna oseba pravne osebe kaznuje z globo od 15.000 do 30.000 eurov.

334. Prekrškovni organ ugotavlja, da je kršiteljica odgovorna oseba naklepno v sotorilstvu storila prekršek po tretjem odstavku 73. člena ZPOmK-1 v obdobju od 1. 1. 2007 do 24. 4. 2013, kar je več kot 6 let in je dolgo obdobje (skupno trajanje prekrška kršiteljice pravne osebe je več kot 10 let). Kršiteljica odgovorna oseba je prekršek storila v funkciji [REDACTED] in glede na izvedeni dokazni postopek je odločilno prispevala k storitvi prekrška. Kot [REDACTED] je [REDACTED] opravljal večino komunikacije in pogajanj z oglaševalci in tako skrbel za uresničitev poslovne strategije kršiteljice pravne osebe, s katero je kršiteljica pravna oseba želela na nedopusten način ohranjati visok tržni delež. V okviru olajševalnih okoliščin je prekrškovni organ upošteval, da kršiteljica odgovorna oseba še ni bila sankcionirana za prekršek s področja varstva konkurence.

335. Prekrškovni organ je odločil, da se kršiteljici odgovorni osebi upošteva vse zgoraj navedene okoliščine, ki vplivajo na odmero globe in se nanašajo na težo kršitve, ter olajševalne okoliščine (nekaznovanost), kot primerna sankcija za ugotovljeni prekršek po tretjem odstavku v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 73. člena ZPOmK-1 v skladu s tretjim odstavkom 73. člena ZPOmK-1 v zvezi s tretjim odstavkom 52. člena in 77. členom ZPOmK-1 ter 26. členom ZP-1 izreče globa v višini 19.000,00 eurov.

336. Kršiteljice pravna in odgovorne osebe morajo izrečene globe plačati v roku treh mesecev po pravnomočnosti te odločbe o prekršku na podračun prekrškovnega organa št. 011008450082671, sklic 11-16608-7120010- 03063314, lahko pa v tem roku v skladu z drugim odstavkom 18 člena ZP-1 predlagajo plačilo globe na obroke. V tem primeru bo prekrškovni

organ izdal poseben sklep, s katerim se določita način odplačevanja in rok plačila, ki pa ne sme biti daljši kot eno leto. Če kršiteljica zamudi s plačilom posameznega obroka za plačilo globe, z dnem zamude zapadejo v plačilo še neplačani obroki.

337. Če kršiteljica pravna oseba globe v določenem roku ne bo poravnala, se bo te izterjale prisilno. Če kršiteljice odgovorne osebe globe v določenem roku ne bodo poravnale, se jih bo prisililo k plačilu tako, da bo sodišče na predlog prekrškovnega organa določil uklonilni zapor. Uklonilni zapor traja dokler kršiteljice odgovorne osebe globe ne plačajo, vendar najdlje 30 dni. Z izvršitvijo uklonilnega zapor obveznost plačila globe ne preneha. Če uklonilni zapor ni bil izvršen ali če kršiteljice odgovorne osebe tudi po uklonilnem zaporu ne plačajo globe, se globa izterja prisilno. Kršiteljice odgovorne osebe, lahko do začetka izvrševanja uklonilnega zapor predlagajo, da se plačilo globe nadomesti z opravo določene naloge v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti, če zaradi premoženjskega stanja ali svojih možnosti za plačilo ne morejo plačati izrečene globe.

VI. STROŠKI POSTOPKA

338. Na podlagi prvega odstavka 144. člena ZP-1 v zvezi z drugim odstavkom 58. člena ZP-1 stroške postopka plača listi, ki mu je bila izrečena sankcija za prekršek. Kot strošek postopka je v 8. točki 143. člena v zvezi z drugim odstavkom 58. člena ZP-1 določena sodna taksa. Sodna taksa se v skladu z drugim odstavkom 3. člena Pravilnika o stroških postopka o prekršku³⁷⁴ določi ob smiselni uporabi 8. točke prvega odstavka 5. člena Zakona o sodnih taksah (v nadaljevanju: ZST-1)³⁷⁵, razen kadar se sodna taksa na podlagi ZP-1 ne plača. Tako je za sodno takso v primeru, ko je z odločbo izrečena globa, znesek takse na podlagi taksne tarife 8111 ZST-1 določen v višini 10 odstotkov zneska globe, vendar najmanj 40 eurov in največ 10.000 eurov.

339. Taksna obveznost za postopek o prekrških v skladu z 8. točko prvega odstavka 5. člena ZST-1 nastane ob pravnomočnosti odločbe, s katero se izreče sankcija za prekršek. Rok za plačilo sodne takse se v skladu s četrtilim odstavkom 5. člena ZST-1 določi v odločbi, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa. Taksa se odmeri z odločbo, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa.³⁷⁶

340. Na podlagi zgoraj navedenega prekrškovni organ ugotavlja, da morajo kršiteljice pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb na podlagi prvega odstavka 144. člena ZP-1 v zvezi z drugim odstavkom 58. člena ZP-1 in šestega odstavka 3. člena ZST-1 v roku treh mesecev po pravnomočnosti odločbe o prekršku plačati naloženo sodno takso po taksni tarifi 8111 ZST-1 na podračun prekrškovnega organa št. 011008450082574, sklic 11-16608-7120087-03063314, in sicer:

1. kršiteljica pravna oseba PRO PLUS d.o.o. 10.000,00 eurov,
2. kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] 1.900,00 eurov,
3. kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] 2.300,00 eurov,
4. kršiteljica odgovorna oseba [REDACTED] 1.900,00 eurov.

341. V skladu s četrtilim odstavkom 18. člena ZP-1 lahko kršiteljica pravna oseba in odgovorne osebe v tem roku predlagajo plačilo stroškov postopka na obroke, in sicer če je dovoljeno plačilo globe v obrokih, se na predlog storilca lahko dovoli, da na enak način in v enakem roku plača tudi stroške postopka. Če kršiteljica pravna oseba in odgovorne osebe v določenem roku stroškov postopka ne bodo poravnale, se bodo ti prisilno izterjali.

342. V skladu z 200.a členom ZP-1 prekrškovni organ ob pošiljanju odločbe, s katero se izreče globa ali naloži sodna taksa, priloži univerzalni plačilni nalog ali poziv za plačilo, ki mora vsebovati osebno ime in naslov zavezanca, za pravno osebo pa naziv in sedež, vrsto in višino plačila, številko podračuna za posamezno vrsto plačila in referenco, razen če so v odločbi, ki jo je izdal organ, ki je odločal na prvi stopnji, že navedene številke podračunov in referenca za

³⁷⁴ Uradni list RS, št. 89/08.

³⁷⁵ Uradni list RS, št. 37/08, 86/09 Služ. U-I-207/09-5, Up-996/09-5, 97/10, 29/13 Služ. U-I-41/13-8, 63/13.

³⁷⁶ Peti odstavek 34. člena ZST-1.

njihovo plačilo. Če je odločba s pravnim sredstvom spremenjena na način, ki vpliva na odmero globe ali stroškov postopka, prekrškovni organ v skladu z drugim odstavkom 200.b člena ZP-1 nato izda nov univerzalni plačilni nalog ali poziv za plačilo z ustrezno spremenjenimi vsebinami.

343. Prekrškovni organ je v izreku te odločbe o prekršku navedel številke podračunov in referenc za plačilo izrečene globe (podračun št. 011008450082671, sklic 11-16608-7120010-03063314) in naložene sodne takse (podračun št. 011008450082574, sklic 11-16608-7120087-03063314), zato k tej odločbi ni prilagal pozivov za plačilo izrečene globe in naložene sodne takse za vsako posamezno kršiteljico pravno osebo in odgovorne osebe.

PRAVNI POUK:

Zoper odločbo o prekršku lahko vložijo kršiteljice, zakoniti zastopnik oziroma zagovornik zahtevo za sodno varstvo v osmih dneh od vročitve odločbe o prekršku, pisno pri prekrškovnem organu, ki je izdal odločbo o prekršku. Zahteva se pošlje po pošti ali izroči neposredno v dveh izvodih in velja za pravočasno, če je oddana zadnji dan roka za vložitev zahteve priporočeno po pošti ali neposredno pri organu. Vložena zahteva za sodno varstvo zadrži izvršitev odločbe o plačilu globe in stroškov postopka.

V skladu s petim odstavkom 57.c člena ZP-1 se za prekrške s področja varstva konkurence določbe o polovičnem plačilu izrečene globe ne uporabljajo.

Davor Lekić
predsednik senata

Priloge:

- Priloga 1: Tabela 1: Izračun tržnih deležev na podlagi bruto vrednosti televizijskega oglaševanja v letih 2000 – 2011 (Vir: Mediana),
- Priloga 2: Tabela 2: Izračun tržnih deležev na podlagi bruto vrednosti televizijskega oglaševanja v letih 2000 – 2011 (Vir: AGB Nielsen),
- Priloga 3: Tabela 3: Izračun tržnih deležev na podlagi neto vrednosti televizijskega oglaševanja (Vir: udeleženci na trgu),
- Priloga 4: Tabela 4: Vpliv izvajanja protikonkurenčnih praks podjetja PRO PLUS na znaten del povpraševanja na trgu televizijskega oglaševanja (Vir: AGB Nielsen),
- Priloga 5: Tabela 5: Razlike med bruto in neto vrednostjo televizijskega oglaševanja.

Vročiti:

- PRODUKCIJA PLUS storitveno podjetje d.o.o. LJUBLJANA, Kranjčeva ulica 26, 1000 Ljubljana, – osebno po ZUP,
- [redacted] – osebno po ZUP,
- [redacted] – osebno po ZUP,
- [redacted] – osebno po ZUP,
- Odvetniška družba Fašun, Melihen, Milač, Stojan, o.p., d.o.o., Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana – osebno po ZUP,
- Odvetniška družba Grčar, o.p., d.o.o., Šutna 52, 1241 Kamnik – osebno po ZUP.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Tabela 1: Izračun tržnih deležev na podlagi bruto vrednosti televizijskega oglaševanja v letih 2000 - 2011 (Vir: Mediana)

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)
Izračun TV programov z nacionalno pokritostjo																								
PRO PLUS																								
RTV SLO																								
PRVA TV																								
OSTALI																								
SKUPAJ																								

Tabela 2: Izbračun tržnih deležev na podlagi bruto vrednosti televizijskega oglaševanja v letih 2000 - 2011 (Vir: AGB Nielsen)

Izbračun TV programov z nacionalno pokritostjo	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Bruto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)
PRO PLUS																								
RTV SLO																								
PROVA TV																								
OSTALI																								
SKUPAJ																								

Tabela 3: Kračun tržnih deležev na podlagi neto vrednosti televizijskega oglaševanja (v: udeleženci na trgu)

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)	Neto vrednost TV oglaševanja (EUR)	Tržni delež (%)
brezplačni TV programi z nacionalno pokritostjo																								
PRO PLUS																								
RTV SLO																								
PRVA TV																								
SKUPAJ																								

Tabela 4: Vpliv izvajanja protikonkurenčnih praks podjetja Pro Plus na znaten del povpraševanja na trgu televizijskega oglaševanja (Vir: AGB Nielsen)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Skupna bruto vrednost oglaševanja na TV programih z nacionalno pokritostjo (EUR)												
Bruto vrednost oglaševanja 30-tih največjih oglaševalcev na TV programih (EUR)												
Bruto vrednost oglaševanja 30-tih največjih oglaševalcev na Pro Plus (EUR)												
Povprečen delež oglaševanja na Pro Plus 30-tih največjih oglaševalcev (%)												
% celotnega povpraševanja na trgu, vezan na Pro Plus zaradi izvajanja protikonkurenčnih praks *												

*Opomba: podlaga za izračun navedenih deležev so podatki o bruto vrednosti oglaševanja 30-tih največjih oglaševalcev na Pro Plus, glede na skupno bruto vrednost oglaševanja na TV programih z nacionalno pokritostjo

77

78

Tabela 5: Razlike med bruto in neto vrednostjo televizijskega oglaševanja

PRO PLUS NETO VREDNOST TV OGLAŠEVANJA V EUR (Mc PRO PLUS) BRUTO VREDNOST TV OGLAŠEVANJA V EUR (Mc AGB Nielsen) Razlika med bruto in neto vrednostjo TV oglaševanja v %	2000	2001	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Povprečje 2000- 2011
RTV SLO NETO VREDNOST TV OGLAŠEVANJA V EUR (Mc PRO PLUS) BRUTO VREDNOST TV OGLAŠEVANJA V EUR (Mc RTV SLO) Razlika med bruto in neto vrednostjo TV oglaševanja v %	2000	2001	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Povprečje 2000- 2011
PRVA TV NETO VREDNOST TV OGLAŠEVANJA V EUR (Mc PRVA TV) BRUTO VREDNOST TV OGLAŠEVANJA V EUR (Mc AGB Nielsen) Razlika med bruto in neto vrednostjo TV oglaševanja v %	2000	2001	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Povprečje 2000- 2011

